

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

DİPLOMAT

Heydər Əliyev

Nö 12 (386) 22-28 May, Gûlan sal, 2016
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Haftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev adına
yarımdalma qazma qurğusunun açılışında iştirak edib

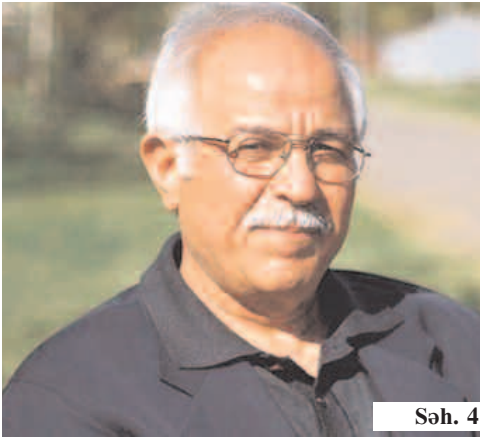
Səh. 10

Mesrur Barzani
PKK'ye çok sert çıktı!

Səh. 11

'Urdin pêşengtiya wan welatan dike
ku li pişt serxwebûna Kurdistanê ne!'

Səh. 4

"Pêvajoya Çareseriyê"
û Hikûmet û PKKê...

Səh. 7

"İŞİD-lə mübarizədə Suriya
kürdləri "açar" qüvvədir"

Səh. 8-9

Şamil Səlim oğlu Əsgərovun
ölümündən on iki il keçdi

Səh. 11

Dawiya və salê dewleta Kurdî tê
damezrandin û diçe ser nexşeya cîhanê

Lacınsız keçən 25 il

Səh. 3

Silah, qan və FETÖ düyünü...

Səh. 7

LAÇIN dəyərli şairlərimizin qələmlərində!!

Səh. 5

Езиды призывают пешмерга
полностью освободить Синджар

Səh. 14

Kürdlər və Kürdüstan

Səh. 6

Езиды призывают пешмерга
полностью освободить Синджар

Səh. 14

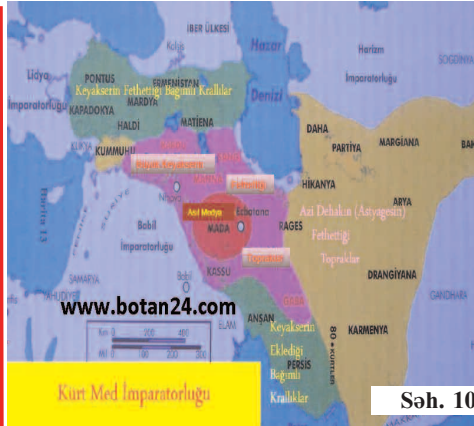
Səh. 10

HDP'nin Kürt vekilleri:
Yeni süreç zor!

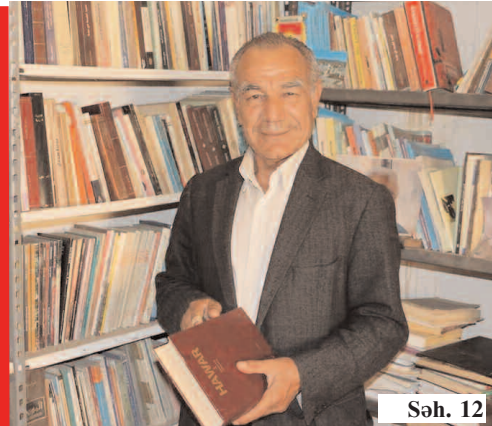
Səh. 12

Divê Kurd qedera xwe
nedin destê dîrokê!

Səh. 10

Kürtlerin ataları Med'ler

Səh. 12

Ji Evîna Rojên
Kevin 110

Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev adına yarımimalma qazma qurğusunun açılışında iştirak edib

Qaradağ rayonunda, SOCAR-ın “Caspian Drilling” Şirkətinin dəniz təchizat və logistika bazasında Heydər Əliyev adına yarımimalma qazma qurğusunun açılış mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak edib.

Dövlət Neft Şirkətinin Prezidenti Rövnaq Abdullayev və “Caspian Drilling” Şirkətinin baş direktoru Fərid Axundov dövlətimizin başçısına qurumun 1996-2016-cı illər ərzində fəaliyyəti, əməliyyatlar üzrə səmərəli vaxt cədvəlinin dünyanın digər qazma şirkətləri ilə müqayisəsi, həmçinin Heydər Əliyev adına yarımimalma qazma qurğusu barədə məlumat verdilər.

Qurğunun Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin adını daşması xüsusilə əhəmiyyətə malikdir. Ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq ulu öndər Heydər Əliyev Xəzər dənizində qazma işlərinin sürətləndirilməsi məqsədilə müasir qurğulardan istifadə olunmasını daim diqqət mərkəzində saxlayıb. Ümummilli Liderin gərgin səyləri nəticəsində 1970-1980-ci illərdə ölkəyə “Şelf” tipli qazma qurğuları gətirilib, müstəqillik illərində onlar yenidən qurularaq “Dədə Qorqud” və “İstiqlal” kimi üzən qazma qurğuları yaradılıb. Sonralar dənizin dərin hissələrində kəşfiyyat-qazma işlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə “Dədə Qorqud” və “İstiqlal” yarımimalma qazma qurğularında yenidənqurma işləri aparılıb, dənizdə suyun dərinliyinin 700 metr olan hissəsində qazma işlərinin aparılması üçün imkan yaradılıb. 2000-ci ildə inşa edilmiş “Lider” qazma qurğusu isə dənizdə suyun dərinliyinin min metr olan hissələrində kəşfiyyat quyuları qazmağa imkan yaradıb.

Prezident İlham Əliyev SOCAR-ın və “Caspian Drilling” Şirkətinin rəhbərliyi, layihədə çalışanlar, həmçinin ölkədə pay bölgüsü sazişlərində iştirak edən xarici şirkətlərin nümayəndələri ilə görüşdü.

Dövlət başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Bu gün ölkəmizin həyatında çox əlamətdar bir gündür. Biz yeni yarımimalma qazma qurğusunun istifadəyə verilməsini qeyd edirik. Bu hadisə münasibətilə sizi, bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm. Bu, Azərbaycan neft sənayesində çox tarixi bir hadisədir. Çünki bu günə qədər Azərbaycanda bu böyüklükdə qazma qurğusu tikilməmişdir. Bu qazma qurğusunun inşaatında iştirak etmiş bütün işçiləri, əməkdaşları təbrik edirəm, onlara minnətdarlığımı bildirirəm. Şadam ki, belə bir nəhəng qurğu Azərbaycanda inşa edilib. Bu qurğunun inşasında iştirak edənlərin mütləq əksəriyyəti Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Burada biz xarici tərəfdaşlarla növbəti əməkdaşlıq layihəsinin uğurla icra edilməsini görürük. Əlbəttə, bu, reallıqdır. Çünki uzun illərdir Azərbaycan xarici tərəfdaşlarla uğurla əməkdaşlıq edir. Xarici şirkətlər Azərbaycana investisiyalar yatırır. Bu qurğuya isə investisiyalar Azərbaycan dövləti tərəfindən qoyulub.

Biz neftdən əldə edilmiş gəlirləri, o cümlədən belə nəhəng lay-

ihələrə yönəldirik. Bu layihənin icrası üçün həm Dövlət Neft Fondundan, həm Dövlət Neft Şirkətinin qoyulan vəsait təqribən 1 milyard dollara yaxındır. Yeni, bu, həm bizim gücümüzü, həm də imkanlarımızı göstərir. Həm də onu göstərir ki, Azərbaycanda neft

vəziyyəti tam fərqli ola bilər. 1994-cü ildə “Əsrin kontraktı”nın imzalanması tarixi hadisə idi və mən o günləri yaxşı xatırlayıram. Bu mərasimdə iştirak edən hörmətli Xoşbəxt müəllimlə birlikdə biz danışıqlarda iştirak etmişik. Biz 1994-cü ilin may ayında İstanbulda

Əminəm ki, biz buna nail olacağıq.

Mən bu gün, eyni zamanda, xarici tərəfdaşlarla əməkdaşlığımızı da qeyd etmək istəyirəm. Bu əməkdaşlıq çox sağlam təməl üzərində qurulubdur. Həm investor, həm də kontraktor şirkətləri Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərir-

zamanı zəruri funksiyaları yerinə yetirəcək.

Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə həyata keçirilən yeni neft-qaz layihələri ilə əlaqədar yaranmış tələbatı nəzərə alaraq Xəzər dənizində analoqu olmayan 6-cı nəsil qazma qurğusunun yaradılması haqqında göstəriş verib və bu layihənin icrasını daim dəstəkləyib. Azərbaycanın iqtisadi və sənaye potensialının daha da möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayacaq bu qurğunun tikintisi respublikamızda həyata keçirilən iri infrastruktur layihələrindən biridir. Qurğunun tikintisi 2013-cü il iyunun 4-də “Caspian Drilling” və Sinqapurun “Keppel FELS” şirkətləri arasında podrat müqaviləsi çərçivəsində aparılıb. Layihənin iqtisadi əhəmiyyəti nəzərə alınaraq, maliyyə-ləşmənin 90 faizi Dövlət Neft Fondu və 10 faizi isə SOCAR tərəfindən icra edilib. Qurğunun inşaat işlərinin idarə edilməsi, dizayn-mühəndislik işlərinə nəzarət, müvafiq təchizatlar və alqı-satqıların təşkil edilməsi isə SOCAR-a məxsus “Caspian Drilling” Şirkəti tərəfindən həyata keçirilib. 2013-cü il sentyabrın 20-də - Neftçilər Günündə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Bakı gəmiqayırma zavodunda qurğunun aşağı üzən gövdəsinin – pantonlarının inşasına başlanılması ilə bağlı mərasim olub. Həmin ilin dekabrında isə Bibiheybət ərazisindəki tərsanədə qurğunun yuxarı gövdəsinin inşasına başlanılıb. Qurğunun tikintisi 2017-ci ilin mayında tam yekunlaşıb. İstismara verilən yeni qurğunun imkanları əvvəlkilərlə müqayisədə daha genişdir. Dünyada öz texnoloji keyfiyyətləri və qazma xüsusiyyətlərinə görə unikalılığı ilə fərqlənən bu qurğu qazma əməliyyatları üçün ən müasir avadanlıqla, o cümlədən böyük həcmə avtomatik idarəetmə sistemi ilə təchiz edilib. Ümumi uzunluğu 106,5, eni 69,5, hündürlüyü isə 130 metr olan qurğunun ümumi çəkisi 26 min tondur. Dənizdə suyun 1000 metr dərinliyə qədər hissələrində qazma əməliyyatları həyata keçirə bilən qurğu ilə qazılacaq quyunun maksimal dərinliyi 12,2 min metrdir. Bu göstərici ən dərin quyuları belə qazmağa imkan verir. Bundan əlavə, qurğunun müasir avadanlığı qazma işinin indikindən 4 dəfə daha sürətlə aparılmasını təmin edir.

Dövlət başçısı yarımimalma qazma qurğusunun yaşıyış blokunda da oldu. Burada ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin ölkəmizdə həyata keçirdikləri neft strategiyasından bəhs edən fotostend var. Yaşıyış blokunda ofis, yataq, istirahət və kompüter otaqları yaradılıb. Blok yeməcxana, camaşırxana, idman otaqları, kinoteatr, kitabxana və konfrans zalı ilə də təchiz olunub.

Heydər Əliyev adına yarımimalma qazma qurğusu dünyada 1400 atmosfer sistemi texnologiyasına sahib olan ilk və yeganə qurğudur. Onun yükqötürmə qabiliyyəti 5600, su tutumu isə 47500 tondur. Qurğuda 160 nəfər işçi heyəti çalışa bilər. Altıncı nəsil yarımimalma qazma qurğusunun tikintisində 2400-ə yaxın insan çalışıb ki, onların da təxminən 80 faizi Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları olub. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi. **president.az**

sənayesi uğurla inkişaf edir. Xarici şirkətlər tərəfindən Azərbaycana sərmayə qoyulanda bizim əsas şərtlərimizdən biri o idi ki, Azərbaycanda bu sərmayələr, eyni zamanda, neft sənayesinin inkişafına xidmət göstərsin. Azərbaycanda iş yerləri yaradılsın, bizim işçilər yaxşı maaş alsınlar, onların peşəkarlığı artsın, onlar üçün təlim kursları keçirilsin və bu gün biz bunu görürük. Bu gün Azərbaycan vətəndaşları bütün əsas neft layihələrində uğurla işləyirlər və həm özlərinə, həm də ölkəyə böyük fayda verirlər.

Bu qazma qurğusunun yaradılması tarixi hadisədir. Təsədüfi deyil ki, bu qazma qurğusuna ulu öndər Heydər Əliyevin adı verilib. Heydər Əliyev Azərbaycanın müasir neft sənayesinin banisi-dir. Heydər Əliyevin neft strategiyası bu gün uğurla icra edilir. 1994-cü ildə “Əsrin kontraktı”nın imzalanması ilə Azərbaycanın neft sənayesində yeni dövr başlamışdır. Bununla bərabər, hələ 1970-ci illərdə Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın neft sənayesi üçün çox önəmli addımlar atılmışdır. O cümlədən dərin özlülər zavodunun tikintisi Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 1970-ci illərdə başlamışdı. Əgər o vaxt bu zavod Azərbaycanda tikilməsəydi, - yəqin, siz də eşitmişiniz ki, başqa variantlar da var idi, - Xəzərin digər sahillərində belə zavodun tikintisi nəzərdə tutulurdu. Heydər Əliyevin müdaxiləsi və səyləri nəticəsində dərin özlülər zavodunun tikintisi üçün yer Bakı seçildi. O zavodun bu gün neft sənayemizin, ümumiyyətlə, ölkəmizin inkişafı üçün əvəzolunmaz rolu var.

Yeni, hələ 1970-ci illərdə neftayırma zavodlarının modernləşdirilməsi, digər layihələrin icrası Azərbaycanda neft sənayesinin inkişafına xidmət göstərirdi. O ki qaldı, müstəqillik dövrünə, əgər 1994-cü ildə biz xarici tərəfdaşları Azərbaycana investisiya qoymağa cəlb etməsəydik, bu gün Azərbaycanın, ümumiyyətlə, iqtisadi

və iyul-avqust aylarında isə Amerikanın Hyuston şəhərində danışıqlar aparırdıq ki, Azərbaycan üçün ən məqbul şərtləri təmin edək. Eyni zamanda, elə edək ki, xarici investorlar da qaçmasın və onlar üçün də yaxşı şərait yaradılsın. Hesab edirəm ki, biz hər iki tərəf üçün məqbul variantı əldə etdik. Gərgin danışıqlar nəticəsində 1994-cü ilin sentyabrında “Əsrin kontraktı” imzalandı və bu gün uğurla icra edilir. “Əsrin kontraktı” imzalanmasaydı, indi Azərbaycan bu qədər inkişafa nail ola bilməzdi. Bunu hamı bilməlidir.

Bizim uğurlu inkişafımızın əsas mənbəyi “Əsrin kontraktı”dır və o layihədən əldə olunan gəlirlərdir. Biz gəlirləri uğurla digər sahələrə yönəldirik. Əlbəttə ki, neft-qaz əməliyyatlarının davam etdirilməsi prosesi getmişdir, “Şahdəniz” layihəsi 1996-cı ildən başlayaraq uğurla icra olunur. Hazırda biz digər layihələr üzərində işləyirik.

Heydər Əliyev yarımimalma qazma qurğusu çox perspektivli “Abşeron” qaz-kondensat yatağında işləyəcək. Əminəm ki, biz tezliklə - bir neçə ilə “Abşeron” yatağından da yaxşı nəticələr görecəyik.

Digər perspektivli layihələrimiz də gündəlikdədir. “Ümid”, artıq orada işlər gedir. “Babək”, “Qarabağ” layihələrinə xarici şirkətlər yenə də maraq göstərirlər. Vaxtilə kontrakt imzalanmışdı, sonra ona xitam verildi. Ancaq indi biz birlik və xarici tərəfdaşlar da görürük ki, “Qarabağ” yatağında da böyük ehtiyatlar var. Yeni, bütün bu işləri biz ardıcılıqla edirik ki, ölkəmiz daha da güclənsin və ölkəmizə daha da çox gəlir gəlsin. O ki qaldı, icra edilmiş neft layihələrinə, indi onların hamısı uğurla işləyir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri 11 ildir ki, fəaliyyət göstərir, Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi uğurla icra olunur. Əminəm ki, biz bu layihənin də icrasına vaxtında nail olacağıq. Biz bu layihənin əsas hissəsi olan TANAP-ın gələn il istifadəyə verilməsini qeyd etməliyik.

lər. Əlbəttə ki, onların öz korporativ maraqları var. Bizim isə dövlət maraqlarımız var və bu maraqlar üst-üstə düşür. Hesab edirəm ki, Azərbaycanda xarici investorlar üçün çox gözəl şərait yaradılıb. Bütün kontraktlar qanunla təsdiqlənir ki, bu da investorlarda inam yaradır.

Beləliklə, bu gün biz ölkəmizin tarixində yeni gözəl hadisəni birlikdə qeyd edirik. Bu, nəhəng qurğu istənilən yerdə qazma işlərini apara bilər. Yəqin ki, neftçilər yaxşı bilirlər, sovet dövründə suyun dərinliyinin 200 metrədən çox olan yerlərinə getmək imkanı yox idi. Bəlkə məhz buna görə biz “Azəri-Çıraq-Günəşli”, “Şahdəniz” yataqlarını bu gün müstəqil Azərbaycan üçün qoruya bilmişik. Əgər o vaxt belə imkanlar olsaydı, həmin yataqlar da artıq əlimizdən çıxacaqdı. Necə ki, bizim qurudakı əsas yataqlarımızın böyük əksəriyyətinin neft ehtiyatları çar Rusiyası zamanı və sovet dövründə tükəndi. Amma bu qurğu ilə biz istənilən yerdə qazma işləri apara bilərik. Bu qurğu suyun min metr dərinliyində işləyə bilər. Mənə verilən məlumata görə, qurğunun qazma dərinliyi 12 min metrə bərabərdir, çəkisi isə 26 min tondur. Bax, bu rəqəmlər özlüyündə göstərir ki, biz nə qədər böyük bir layihəyə start verdik. Eyni zamanda, göstərir ki, bizim işçilərimiz, mühəndislər, fəhlələr nə qədər yaxşı iş görüblər. Sizi bu münasibətlə bir daha təbrik edirəm və sizə yeni uğurlar arzulayıram.

Dövlət başçısı Heydər Əliyev adına yarımimalma qazma qurğusunun açılışını bildirən düyməni basdı.

Prezident İlham Əliyev tədbirin iştirakçıları ilə söhbət etdi.

Sonra dövlət başçısı qurğu ilə tanış oldu.

Prezident İlham Əliyevə burada quraşdırılacaq sualtı əməliyyat aparatı barədə məlumat verildi. Bu aparat sualtı görüntüləri əldə edəcək və baş verə biləcək qəza

nəfər laçınlı şəhid olub, 66 nəfər girov götürülüb, 120 nəfər sağlamlığını itirib, yüzlərlə uşaq yetim qalıb. İşğal nəticəsində rayondakı 217 mədəniyyət, 101 təhsil, 142 səhiyyə müəssisəsi, 462 ticarət, 96 məişət, 30 rabitə, 2 avtonəqliyyat və müxtəlif təyinatlı istehsal müəssisələri, 13 min 745 yaşayış evi talan və məhv edilib, 54 dünya, 200-dən çox yerli əhəmiyyətli tarixi abidə erməni vandalizminə məruz qalıb. İctimai və şəxsi təsərrüfatlardakı 25 min baş iri və 200 min başdan çox dəvər, minlərlə arı ailəsi, əhalinin bütün varidatı qarət edilib.

məişət və digər əşyalar, bir tağı və iki tağı körpülərlə zəngindir. Bu ərazidə olan abidələrin əksəriyyəti Qafqaz Albaniyası dövrünün yadigarlarıdır.

Ağöğlan məbədi (IX əsr), Dəmrövlü Pir Məbədi (XI əsr), Ciciimli kəndində Məlik Əjdər türbəsi (XII əsr), Kar Künbəz türbəsi (XVII), Soltanlar kəndində Həmzə Soltan sarayı (1761-ci il), Quşçu kəndində Pir (XII-XIII əsrlər), Uşaq qalası (XV əsr), Şəlvə kəndində məbəd, Mirik kəndi ərazisində qala (XV əsr), Qaranlıq kaha, Bayqara mağaraları, Zeyvə kəndində

nəzərdə tutulur.

Laçın rayonunun bütün icra strukturları Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü ərazisində fəaliyyət göstərir. Ötən dövr ərzində 13 min nəfərdən çox laçınlı məcburi köçkünün məskunlaşdığı Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü ərazisində geniş tikinti-abadlıq işləri aparılıb, məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində xeyli iş görülmüşdür. Rayon İcra Hakimiyyəti, Yeni Azərbaycan Partiyası rayon təşkilatı, 121 sayılı Laçın Seçki Dairəsi, rayon polis şöbəsi, Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun

Lacinsız kecən 25 il

Təxmini hesablamalara görə, işğal nəticəsində Laçın rayonuna 7,1 milyard ABŞ dollarından çox ziyan dəyib

Azərbaycanın dilbər guşələrindən olan Laçın rayonunun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilməsindən 25 il ötür.

Laçın zəngin təbii sərvətlərə və əsrarəngiz gözəlliyə malik bir diyardır. Rayonun şərqində Qarabağ silsiləsinin cənub-qərb yamacları, şimalında Mıxtökən silsiləsi uzanır. Cənub-qərb hissəsini Qarabağ yaylası tutur. Ən yüksək dağ zirvəsi Qızılboğazın hündürlüyü 3594 metrdir. Bol su ehtiyatları olan rayonun ərazisindən axan Şəlvə və Minkənd çayları birləşərək Həkəri çayını (uzunluğu 113 kilometr) yaradır ki, bu çay da Araza qovuşur. Ərazisində Turşsu, Qaladərəsi, Ağanus, Xırmanlar, Tiqiq, Turş-tiqiq, Nureddin, Nağdalı, Hacıxanlı

Laçın rayonu üzrə 33 min 285 hektar meşə fondu torpaqları var ki, bunun da meşə ilə örtülü sahəsi 26 min 647 hektardır. Meşələrdə şam,

palıd, vələs, göyrüş, ağcaqayın, qarağac, akasiya, qovaq, söyüd, dəmirqara, armud ağacları üstünlük təşkil edirdi. Rayonda Həkəri çayının

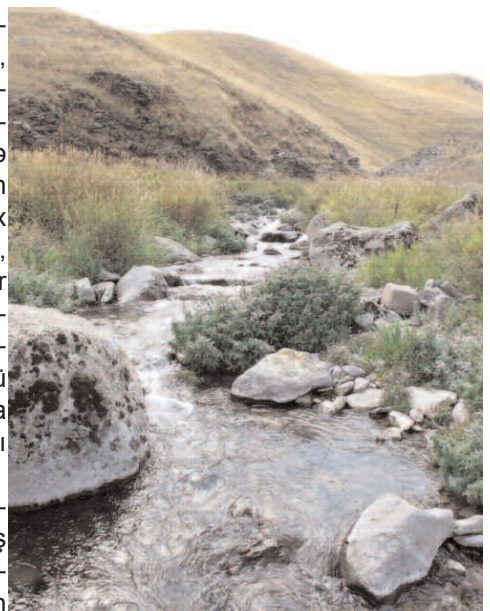
Təxmini hesablamalara görə, işğal nəticəsində rayona 7,1 milyard ABŞ dollarından çox ziyan dəyib.

Laçın ərazisindəki 3 cive

Soltanbaba türbəsi, Güləbird kəndində Sultanbud məbədi, Minkənd kəndində Alban kilsəsi, X-XIX əsrlərə aid ikitəgillik və birtəgillik körpülər, Seyidlər kəndində birtəgillik körpü (XIX əsr), Pircahan körpüsü, orta əsrlərə aid sənduqə, qoç və at abidələri, dəmir və tunc dövrünə aid kurqanlar, qəbiristanlıqlar və onlarca digər məbədlər erməni vəhşiliyinin qurbanına çevrilib. Rayondakı tarixi, mədəni və dini abidələrin bir çoxu dağıdılıb, bir çoxu isə erməniləşdirilib. Laçının 74 min nəfərdən çox sakini isə 24 ildir ki, respublikanın 59 şəhər və rayonunda, o cümlədən Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü ərazisində 84 obada məcburi köçkün həyatı yaşayırlar.

“Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramına və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamlarına uyğun olaraq Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü ərazisində bütün infrastrukturaya malik 610 ailəlik üç qəsəbə salınıb. Prezident İlham Əliyev 2011-ci il dekabrın 24-də 552 ailəlik yeni qəsəbənin açılışında iştirak

rayon şöbəsi, təhsil şöbəsi, Malıbəy obasında tibb məntəqəsi, Əhalinin Sosial Müdafiəsi və Məşğulluq Mərkəzləri, “Kapital bank” ASC-nin rayon filialı üçün inzibati binalar, mədəniyyət evi, xəstəxana, 5 ümumtəhsil məktəbi, 4 uşaq bağçası tikilib istifadəyə verilib. Taxtakörpü qəsəbəsində ümummilli lider

Heydər Əliyevin adını daşıyan mədəniyyət və istirahət parkı, Gəncilər parkı salınıb.

Taxtakörpü ərazisinə təbii qaz xətti çəkilib, 256 və 512 nömrə tutumlu iki elektron ATS quraşdırılıb, qəsəbədə və ərazidəki obalarda artezian quyuları qazılıb, modul tipli su təmizləyici qurğu quraşdırılıb. Ərazidə əkin və otlaq sahələrini suvarmaq üçün beton üzlüklü kanal çəkilib, təsərrüfat su kanalı şəbəkəsi yaradılıb.

Bütün bunlara baxmayaraq, laçınlıların ən böyük arzusu doğma yurdlarına qayıtmaqdır. Onlar 24 ildir ki, Laçın niskili, yurd həsrəti ilə yaşayırlar. Əli silah tutan hər bir laçınlı torpaqlarımızın yadelli işğalçılardan azad edilməsi, ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması üçün Ali Baş Komandanın əmri ilə döyüşə atılmağa hazırdır.

azertag.az

kimi müalicəvi əhəmiyyətli bulaqlar, zəngin meşələr, yaylaqlar var.

1961-ci ildə rayon ərazisində nadir təbiət komplekslərini qorumaq üçün yaradılan Laçın Dövlət Təbiət Yasaqlığı 20 min hektar, 1987-ci ildə yaradılan Qaragöl Dövlət Təbiət Qoruğu isə 240 hektar ərazini əhatə edirdi. Qoruqda 68 növdən və 27 fəsilədən ibarət bitki örtüyü vardı. Laçın Dövlət Təbiət Yasaqlığının ərazisində cüyür, qaya keçisi, çöl donuzu, ayı, turac, kəklik, qaratoyuq kimi nadir fauna növləri məskunlaşıb.

sağ sahilində və Zabux kəndində 400 yaşlı 2 ədəd Şərq çınarı, dövlət meşə fondu torpaqlarında 1092 hektar sahəni əhatə edən ardıc, şabalıd və qaraçöhrə ağacları mühafizə olunurdu.

Azərbaycanın bu füsunkar guşəsi 24 ildir ki Ermənistanın işğalı altındadır. 1992-ci il mayın 18-də erməni hərbi birləşmələri 1835 kvadratkilometr ərazisi olan Laçın rayonunu – bir şəhər, bir qəsəbə və 125 kəndi işğal edib, bu yerlərin 60 min nəfərə yaxın sakinini öz doğma torpağından didərgin salıblar. Müharibə zamanı 267

fiqurları, süjetli daşlar, gildən hazırlanmış müxtəlif bəzək,

edib. Ərazidə 1500 ailəlik daha bir qəsəbənin tikilməsi

Samux rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Muzeylər və müasir gənclər” adlı tədbir keçirilib

Samux rayon Heydər Əliyev Mərkəzində YUNESKO-nun Beynəlxalq Muzeylər Şurası tərəfindən tövsiyyə olunmuş, “Muzeylər və mübahisəli tarixi məqamlar” mövzusu istiqamətində, “Muzeylərdəki tarix və müasir gənclər” adlı tədbir keçirilib. Mərkəz, muzey əməkdaşları və gənclərin iştirak etdiyi tədbir 18 may – Beynəlxalq Muzeylər gününə həsr olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Samux Rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin Direktoru Aygün Həsənzadə “Ümummilli liderimiz sağlam düşüncəli gənc nəslin yetişdirilməsini dövlət və cəmiyyətin mühüm vəzifələrindən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Bu gün də gənclərin dövlətin və cəmiyyətin sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi və mədəni həyatında iştirakı təmin edilir, gənc istedadlara dövlət qayğısı günbəgün artırılır. Xüsusilə onların yaradıcılıq axtarışlarının stimullaşdırılması, milli ruhda və vətənpərvər böyüdülməsi, öz tarixinə, mədəni irsinə sevgi və hörmət hissinin yüksəldilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır.” fikirləri ilə başlamışdır.

Tədbirdə “Muzeylər və müasir tarix”, “Mədəni irsin təbliğində gənclərin rolu”, “Qədim Azərbaycan və tarix”, “Şuşadakı yaralı tarix” və s. mövzularda müzakirələr aparılmışdır.

Daha sonra çıxış edən mərkəzin fond müdiri Raziyyə Qasımova da çıxış edərək vurğulanmışdır ki, qədim yurdumuzun tarixi keçmişinin, mədəniyyətinin öyrənilməsində Heydər Əliyev Mərkəzləri əhəmiyyətli rol oynayır.

Tədbirin sonunda öz işində seçilən mərkəz işçiləri fəxri fərmanla mükafatlandırılmışlar.

Tədbir iştirakçıları Heydər Əliyev Mərkəzinin muzey hissəsindəki eksponatlarla, Qədim Azərbaycan Xəritəsini əks etdirən elektron lohvə ilə, rayonun qədim tarixi inciləri ilə zəngin Samux Rayon Tarix və Diyarşünaslıq Muzeyini ziyarət ediblər. Onlar hər bir muzey haqqında ətraflı məlumat alaraq eksponatlarla yaxından tanış olublar.

Onu da qeyd edək ki, Samux Rayon Heydər Əliyev Mərkəzində 18-19-20 may tarixlərində Beynəlxalq Muzeylər günü münasibətilə rayon ictimaiyyəti və qonaqlar üçün “açıq qapı” günləri və silsilə tədbirlər davam etdiriləcək.

İraqda İŞİD silahlıları kürd qüvvələrinə hücum edib

İŞİD silahlıları ötən gecə İraqın şimalında Kəkül əyalətindəki kürd qüvvələrinə hücum edib. Nəticədə, iki kürd əsgəri öldürülüb, 15 nəfər isə yaralanıb. Bu barədə məlumatı “Fırat” kürd agentliyi yayıb.

Agentliyin məlumatına görə, İŞİD silahlıları Tuz-Xurmatu şəhəri yaxınlığındakı Zerge kəndindəki kürd qüvvələrinə hücum ediblər. Döyüşdə çox sayda İŞİD döyüşçüsünün öldürüldüyü bildirilir.

Musavat.com

Tərtərdə “Vətənpərvərliyin təbliğində aprel döyüşləri” mövzusunda tədbir keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə Əsgər Ailələrinə Dəstək İctimai Birliyi rayon icra hakimiyyəti ilə birlikdə “Vətənpərvərliyin təbliğində aprel döyüşləri” adlı layihə çərçivəsində Tərtər Rayon Gənclər Mərkəzində tədbir keçirmişdir. Tədbirdə Qarabağ müharibəsi veteranları, şəhid ailələri, əlillərle yanaşı yeniyetmələr və gənclər də iştirak etmişlər. Tədbiri giriş sözü ilə Tərtər Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsi müdirinin müavini Elvin Umudov açaraq sözü ictimai birliyin sədri Mətanət Əsgərqızına vermişdir. O, çıxış edərək bildirmişdir ki, layihənin əsas məqsədi aprel döyüşlərində həlak olan şəhidlərin ailələrinin problemlərinin həllinə kömək etmək, onların mübarizə yolunun örnək olduğunu gənclərə nümunə göstərmək, yeniyetmələrin, gənclərin vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi və onlara mənəvi dayaq durmaq, əsgərlərimizin vətənə, torpağa, dövlətə bağlılıq hisslərinin artırmaq üçün əsgər və şəhid ailələri ilə görüşlərin təşkilidir. Bununla biz vətən-

daşlarımız arasında Qarabağ müharibəsi əlillərinə, şəhid ailələrinə və veteranlara dövlət qayğısının ictimai rəyde yüksəldilməsinə nail oluruq.

Sonra Vətən Müharibəsi Veteranları İctimai Birliyinin rayon təşkilatının sədri Nizami Heydərov, Qarabağ Müharibəsi Veteranları, Şəhid Ailələri və Əlilləri İctimai Birliyinin rayon təşkilatının sədri

Suliddin Yusifov, aprel döyüşlərində şəhid olmuş Nicat İsgəndərovun atası Bəhruz İsgəndərov, rayon Təhsil şöbəsinin işçisi Nigar Məstəlizadə və rayon icra hakimiyyətinin nümayəndəsi Svetlana Əzizova çıxış edərək layihənin gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsinin yüksəldilməsində rolunu diqqətə çatdırmışlar.

Laçın rayonunun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilməsinin 25-ci ildönümü ilə bağlı ümumrayon tədbiri keçirilmişdir

Laçın rayonunun icra strukturlarının, idarə, müəssisə və təşkilatlarının müvəqqəti fəaliyyət göstərdiyi Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü qəsəbəsində Laçın rayonunun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalının 25-ci ildönümü ilə bağlı geniş ümumrayon tədbiri keçirilmişdir. 2500 nəfərdən çox rayon sakininin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunmuş, onların ruhuna dualar oxunmuşdur. Tədbirdə rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, o cümlədən şəhid ailələri, Qarabağ müharibəsi əlilləri, veteranları tərəfindən qəsəbədəki şəhidlərinin xatirəsinə ucaldılmış “Şəhidlərin Xatirə Kompleksi” ziyarət olu-

naraq abidənin önünə Laçın Rayon İcra Hakimiyyəti adından əkil qoyulmaqla təbrik və dəstəkləri təqdim edilmişdir. Mərasimdə rayonun işğaldan əvvəlki dövrünü, rayona olan dövlət qayğısını və inkişafını əks etdirən, həmçinin işğaldan sonrakı dövrünü əks etdirən foto-stendə baxılmışdır. Tədbir iştirakçılarının nəzərinə bir daha çatdırılmışdır ki, 25 il əvvəl erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Laçının işğalı nəticəsində rayonun bir şəhəri, bir qəsəbəsi, 125 kəndi erməni quldurları tərəfindən talan edilərək yandırılmış, 54 dünya, 200-dən çox yerli əhəmiyyətli tarixi, mədəniyyət və dini abidələri erməni vandalizminə məruz qalmış, həmçinin 13745 yaşayış evi, 48

sənaye, 63 kənd təsərrüfatı, 217 mədəniyyət, 101 təhsil, 142 səhiyyə, 462 ticarət, 96 məişət, 1 avtonəqliyyat, 30 rabitə, və digər müəssisələri talan edilərək, əhalinin şəxsi təsərrüfatında olan 25 min baş ıri, 200 min başdan çox xırdabuynuzlu heyvanlar və minlərlə arı ailəsinin qarət edildiyi bildirmişdir. Ümumiyyətlə bu işğal nəticəsində o zamankı qiymətlərlə rayona 7.1 milyard ABŞ dolları ziyan vurulduğu bildirmişdir. O da xüsusilə qeyd olunmuşdur ki, ata-baba yurdlarını müdafiə edən laçınlılardan 300 nəfərdən çoxu şəhid olmuş, 5 nəfəri isə Milli Qəhrəman adına layiq görülmüşdür. Tədbirdə iştirak edən rayon ziyalıları, həmçinin şəhid ailələri, müharibə iştirakçıları erməni faşizminin xalqımıza qarşı törətdiklərinin insanlığa sığmayan vəhşilik olduğunu qeyd etmiş, buna kəskin nifrətlərini bildirmişlər. Onlar eyni zamanda bu müharibə nəticəsində nə qədər məhrumiyyətlərə məruz qalsalar da ata-baba yurdlarını-Laçını bir an belə unutmadıqlarını, Ulu öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, ölkə Prezidenti, Ali Baş komandan cənab İlham Əliyevin apardığı müdrik və uzaqqörən siyasət nəticəsində nikbin olduqlarını, tezliklə yağı düşmən tapdağı altında olan torpaqlarımızın azad ediləcəyinə qəti əminliklərini bildirmişlər.

Tədbirdə Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Aqil Nəzərli, Milli Məclisin deputatları Mahir Abbaszadə və Aqil Abbas iştirak etdilər.

Daşkəsəndə yunan-roma güləşi üzrə rayon birinciliyi keçirilmişdir

Bu günlərdə ölkəmizdə idman ab-havası hökm sürür. Doğma Bakımızda IV İslam Həmrəyliyi Oyunları keçirilir. Hər bir azərbaycanlı televiziyaadan, mətbuatdan və arenalardan Azərbaycan idmançılarının əldə etdiyi nailiyyətlərə və qələbələrə sevinir. Belə yüksək səviyyəli yarışların ölkəmizdə keçirilməsi məhz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin apardığı düzgün, məqsədyönlü siyasətin və idmana göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsində mümkün olmuşdur. Bu gün belə möhtəşəm yarışları həyata keçirmək üçün ölkəmizdə bütün infrastruktur qurulmuşdur. Rayonumuzda da 20 may 2017-ci il tarixdə şəhid Çingiz Fərhad oğlu Bağirovun xatirəsinə həsr olunmuş yunan-roma güləşi üzrə yeniyetmələr arasında rayon birinciliyi keçirilmişdir. Daşkəsən şəhəri İ.Nəsimi adına 1 saylı tam orta məktəbin idman zalında keçirilən yarışda 90 nəfər güləşçi öz gücünü sınaqda. Gərgin keçən mübarizədə qalib gələn idmançılar Rayon Gənclər və İdman İdarəsi tərəfindən mükafatlandırıldı.

Dərdli LAÇIN dəyərli şairlərimizin qələmlərində!!!

**Ramiz
Qusarçaylı**

Ah, Laçınım... Laçınım...

Məğlubiyyətdən yazmaq sözün intiharıdır...
Sözün Qələbə şerinin qürurundan böyük
qüruru yoxdu...Paylaşdığım bu sətirlər
müxtəlif illərdə yazılan şeirlərimdəndir...
Gün olsun Laçın qələbəindən yazdığım
şeirlərin sevincini paylaşım...
Laçın yuxumuz çin olsun!

* * *

Çin çıxmayan Laçın yuxum,
Xarı bülbül qara qoxum,
Görüş yeri varım, yoxum
Yaman durub qəsdə nigar
Bəstənikar...

* * *

"Dərbəndi" dərd dənim kimi,
"Laçını" dağ çənim kimi,
"Yurd yeri"nin mənim kimi
Var dəlisi, ay Gilənar, ay Gilənar...

* * *

Öt Laçınım... Laçınım...
Ürək-ürək uçunum.
Ay göylərə uçanı
Köçündə nə var, nə yox...
Deyirlər Laçındasan,
Laçında nə var, nə yox...

* * *

Qaldırın üstümə uçan dağları,
Uçunur Kəlbəcər, Laçın dağları,
O mənfur buxovdan açın dağları
Gecələr dağlara baxa bilmirəm.

* * *

Dərd dəvə haxdan gələr,
Yıxmağa çox dam gələr,
Füzuli, Ağdam gələr,-
Laçın gələsi olsa...

* * *

Kəs, bu şairin də dadına baxaq,
Baxaq, bir şeirinin içində nə var?!
Varsa, nələr çəkir orda Qarabağ,
Baxaq, Kəlbəcərdə, Laçında nə var?!.

* * *

Kəlbəcər gedəndə, Laçın gedəndə
Bir ərəb bir rusu qınamadısa,
Tarixin Xocalı xəcalətindən
Bağdadın burnu da qınamadısa
Neynəsin bu ərəb dəvəsi ölmüş,
Min ildi azadlıq həvəsi ölmüş...

* * *

Bu buxo-vdan açın haqqı,
Toxda qalmaz acın haqqı,
Şuşa haqqı, Laçın haqqı
Mən çeçen ola bilmərəm.

* * *

Səni Laçın-Laçın uduzdu, Vətən,
Kəlbəcər-Kəlbəcər uduzdu səni.
Səni naşı-naşı uduzdu, Vətən,
Eybecər-eybecər uduzdu səni.

**Naibe
Yusublu**

Laçın

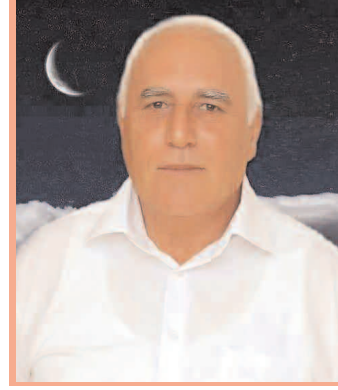
Tərk edilib çoxu kimi,
Unudulub yuxu kimi,
Sınıq kaman oxu kimi
Qanad açmaz, ağlar Laçın...
Oyanmazmı bəy ərənlər -
Qazan, Basat, Alp ərənlər?
Hanı sözdən söz dərənlər?
Tuti dilli bağlar, Laçın?
Zirvələrin başı yerdə,
Çən-dumanın yaşı yerdə,
Dağlarının qaşı yerdə
Kimə matəm saxlar, Laçın?
Yoxluğumla barışdınmı?
Qantökənə alışıdınmı?
Yad ellərlə sarışdınmı?
Gözümdə sel çağlar, Laçın...
Sarı Aşıq gəzər nalan,
Telli sazın kimdi çalan?
Ötənləri yada salan,
Sinəsini dağlar, Laçın.

**Fərqanə
Mehdiyeva**

Laçınsız Laçını oynama..qardaş...

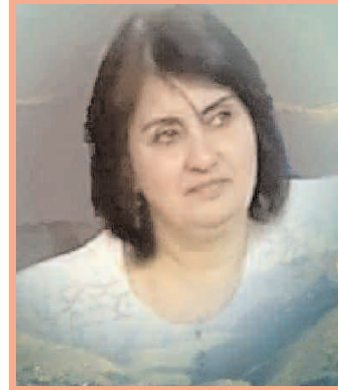
Daha nəyin qalıb..haran göynəsin..
Daglara dağ çəkdi..Aran göynəsin..
Qoy bir az duz səpim..yaran göynəsin..
Laçınsız Laçını oynama qatdaş..
Didir bir-birini "O'".BU" nun üstə
Yaman fırlanırsan quyunun üstə..
Tökmə acığını oyunun üstə..
laçınsız Laçını oynama..qardaş..
Ürəyi dağlıdı küsər qız-gəlin.
Bizdən ümidini üzər qız-gəlin..
Dözməz əsirlikdə əsir qız-gəlin..
Laçınsız Laçını oynama qardaş..
Ta keçib..sarmaşib nahaq dogruna..
Hanı itmiş yuvan basım bagrıma..
Dogranmış kefinə sogan dograma.
Laçınsız Laçını oynama qardaş
..Soyut..ürəyini kaman tarınla.
Çaldır Kərəmini dərd -azarınla.
Yanına salınmış qanadlarınla..
Laçınsız Laçını oynama üardaş..
Çəkək dərdimizi..çəkək..nə ki, var.
Dərdə yüklənməyə bizdə çəki var..
Nəyi oynayırısan..oyna o ki..var..
Laçınsız laçını oynama qatdaş..

**Ədalət
Bədirxanov**

LAÇIN

Laçında dağların əksini hərdən,
Gözümün önünə gətirirəm mən.
Elə doluram ki, özüm də birdən
Körpə uşaq kimi ağlayıram mən.
Uşaqılıq illərim düşür yadıma,
Böyük bir xatirə yaşayıram mən.
Yaddaşım həmişə yetir dadıma,
Tez-tez o illərə qayıdıram mən.
Aparır xəyallar dağlara məni,
Gəzirəm hər yanı çölü-çəmən.
Görəndə nərgizi, tər bənövşəni
Seyr etmək bir yana, lal oluram mən.
Sanki söyləyir ki, məni də apar,
Qarabağ torpağı qalıbdır naçar.
Məni düşmənlərin əlindən qurtar.
Baxıb həsrət ilə, utanıram mən.
Yuxuda atları çılpaq minirəm,
Çayları gah sağa, sola keçirəm.
Birdən oyanıram baxıb görürəm
Sən demə yerimdə qıvrılıram mən.
Hoçazı, Gərxacı, Əli bulağın,
Qara göl, İsti su, Kilsəli dağın,
Çal bayır, Dəli dağ, Qırx qız yaylağın,
Elə bil getdikcə unuduram mən.
Eşit fəryadımı ey qarlı dağlar,
Bizi aldatdılar tez çıxartdılar.
Sizdə nə günah var, bütün günahlar,
Bizdədir, özümü qınayıram mən.
Ədalətəm, həsrət məni qocaldır,
Fikrim, xəyallarım, Qarabağdadır.
Sanma ki, həmişə belə qalandır,
Gələr elə bir gun, qayıdaram mən.

**Xuraman
Camalqızı**

İşğalın il dönümü

Ağır, ezabla keçiri,
işğalın il dönümü.
mən yaşaya bilmirəm,
Bu didərgin günümü.
Ağladığca çat verir,
Qürurumun sert üzü.
Xoş günlerimiz soldu,
Yaşayıram dərd üzün.
Gözümde heyat sönüb,
Yalvarırıq dözüme.
Sanki artıq bir yükəm,
Vətinin bu üzünə.
Köçgün sığışmaz oldu,
Qeriblik künclərinə.
Problem yaratmışıq,
Qayğısız dinclərinə

18.05.2017.

Kürdlər və Kürdüstan

Kürdlərin coğrafiyası və yerləşməsi

(Əvvəli ötən sayımızda)

Məbədin irsən özvəzifəsini qəbul etmiş bütün ömrünü öz müqəddəslərinə xidmət etməkdə keçirmiş babalarını görmüş, bəlkə Baba Yadigarın özünü də görmüş həmin sərv ağaclarının kölgəsində oyma mərmər lövhənin nə vaxtsa onların da sinəsini örtcəyini təmkinlə gözləyən qoca mühafizəçilərin hissəli mənə yaxın və anlaşılan idi.

1) V.Minorskiy – materialı dlye izuçeniya persidskiy çitay iranskoy sektı Lyudi İstini Ali-İlaxi, 1911, cəstğ 1.

2) Şəkil O. Manandor. İllustrirte Lei-tunq, 30, IV, 1908, №3383.

3) Qıraət kitabxanası, 1954, t.123, III hissə – «Putevie zametki st.sov.birena K.Bode, çlena rus. Qeoq. Obs., bıvşeqo per-vım ikretrem res. İmp. Missi v Teqerane».

VI Kürdlərin xarakteri

Üç ən əsas səbəb kürdlərin xarakterinə təsir etmiş və etməkdədir Orta əsr xırda kürd mülkiyyəti;1 Əsirətlərin qəbilə quruluşu və nəhayət, kürdlərdən kobud siyasi mübarizə məqsədilə istifadə olunması. Sonuncu ancaq Türkiyəyə aiddir.

Bütün bu faktları biz aşağıda nəzərdən keçirəcəyik. Abovyan2 kürdləri «Şər-qin cəngavərləri» adlandırmışdır. Bu tərif əhəmiyyətli dərəcədə öz əhəmiyyətini saxlayıb, xüsusilə. Əgər qabaqcadan Şərən qoysaq ki, bu, ancaq kürdlərin yüksək sinfinə (qəbilə başçıları, mülkə-darlar) aiddir və onun praktiki əhəmiyyəti daha çox Kürdüstanda həyat tərzinin ort aəsirliyinə işarədir.

Kürd, əlbəttə, alçalmış və təhqir olunmuşların köməyinə tələsən Caballero dela triste Siqura oxşamır. Amma əslində orta əsrlər üçün öz qartal yuvasında yaxın adamlarını yedirən, ov və mahnını sevən, yanından su və quru yolu ilə aparılan hər şeydən rüsum alan, qaranlıq gecədə böyük yolda dəliqanlı əyləncəsindən iyren-məyən, arabir səmimi bir coşqunluqla kafirləri darmadağın etməyə yollanan və yolüstü zəif xristian Vizantiyasını qarət etmək firsətini əldən verməyən, əcdadı ilə öyünən hər hansı bir baron daha tipik deyilmi? Kürdüstanın göstərilən pərkəndəliyi, suveren dövlətlərə Türkiyə, İran münasibətdə qeyri-müəyyənliyi, əsilzadə təbəqənin tam üstünlüyü, kəndlilərin asılılıqlarının təhkimli xarakteri, şübhəsiz kürdlərdə belə feodal xüsusiyyətlərini yaratmışdı.

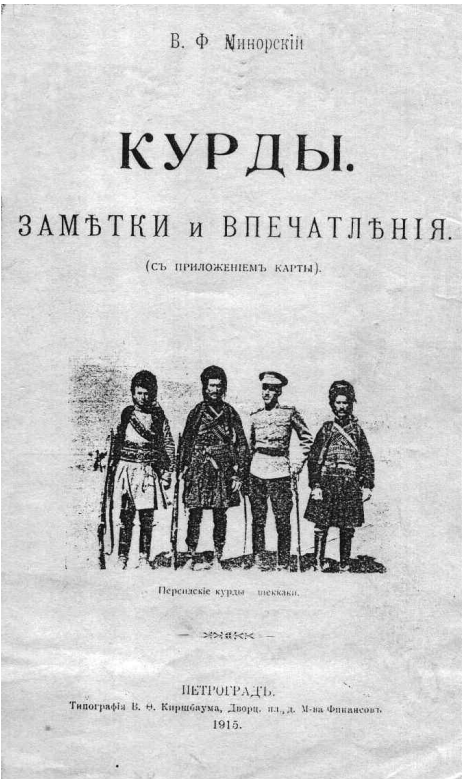
1) Köhnə Türkiyədə məhz ayrı-ayrı dağ vadiləri hakimlərinə aid olan onların hamısı, çətin ki, «dərebəyliyi» adına uyğun gəlsin. Halbuki öz ibtidai sərhədlərindən çıxmış Həkəri, Botan, Süleymaniyyə özlüyündə bütöv knyazlığı təmsil edirdilər. Qeyd etmək maraqlıdır ki, İranda Kürdüstan (Ərdalan) hakimi yüksək Vali titulu daşıyır, tam müstəqillikdən faydalənir və Gürcüstan, Luristan, Ərəbistanla birlikdə rəqalilərdən1 birini – almaz sarığını tutaraq şahın şahlığa investiturasında iştirak edirdi.

2) Aşağıda bu müəllifdən tam çıxarış verilmişdir.

Götürsək, məsələn, onların öz mətnləri ilə fəxr etmələrini – mən burada, kürdlərdə necə xoş əhval yaratmağın kiçik bir sir-rini açacağam Səyahət zamanı mən əvvəldən qəbilə başçılarının nəsil ardıcılığını tərtib etmişdim və sonra onlarla görüşəndə, qəfildən başlayırdım soruşmağa ki, Bakir ağa hansısa Baiz ağa, ya Pirotd ağa-nın əmisi oğludur, yoxsa əmisi nəvəsi? Burada bütün yığılanlar birdən dirçəlirdilər və izahat sonsuz olaraq yağıdırılırdı.

Kürdüstanda öz əcdadlarının çox şaxəli 10-15 nəslini əzbər bilən savadsız adamlar az deyil.

Beləmənasibətləri başqa paralellərdə də tapmaq olar. Sarayda geniş şən həya-

tın nümayəndəsi kimi mənim daostum, Türklərin Təbrizə hücumu zamanı, 1914-cü ilin dekabrında öldürülmüş bədbəxt Sərdar Mukri gözümün qabağına gəlir.

1911-ci ildə o, təkid etdi ki, biz onun malikanəsinə gedək. Biz yaxınlaşdıqca beş dəqiqədən bir bize yeni atlı dəstələri qoşulurdu. Sonra Sərdarın oğlu bizi salamlamağa çıxdı. Kənddə isə bizi o özü qarşıladı və xidmətçilərin, kəndlilərin sıraları ilə bizi çarhovuzun ətrafında çadırlar qurulmuş bağa apardı. O saat uzun çəkən yemək başlandı. Sonra çay, sonra musiqi və mahnı sədaları altında yenə yemək. Bu, nəticə bizim üçün deyildi. Konvey və qulluqçular üçün bir dolu qazan plov hazırlanmışdı, çaydan bu məqsədlə iki böyük, yağlı som balığı tutulmuşdu və s. Qonaq-pərəstlik axır ki, Sərdar Mukrini tamam müflis etdi. Qonşular onun mülkünə yığışb bu mehriban, güləruz xanın axırına çıxmağın orijinal yolunu tapdılar. Onlar onun heç nədə «yox» deməyəcəyini bilərək həftələrlə, böyük dəstələrlə onun evində qonaq qalırdılar. Mən düşünmürəm ki, geniş Mukri xasiyyəti Türkiyə kürdlərinin əksəriyyətinə tətbiq oluna bilsin.

Coğrafi və siyasi parçalanma, ciddi təyin olunmuş yolla köçəri həyat sürmə, dar qəbilə təşkilatında həyat, böyük kənd və şəhərlərdə az-az yığışan kürdlərdə geniş ictimai hissləri inkişaf etdirə bilməzdi. Kürdün qəlbini başa düşmək üçün hər şeyə onun xeyir və şər haqqında təsəvvürünü doğuran o yeganə özekdən baxmaq lazımdır. Din zəmnində nə insan-pərvərlik, nə qardaşlıq, nə geniş millətçilik şüuru kürdlərə atmır, ancaq onlarda nəsil və qəbilə hissi daha güclüdür. Harda oluruqsa olaq, ümid edirik ki, bizim təhlükəsizliyimizə həm müəyyən edilmiş adət, həm cəmiyyət, həm də dövlət nəzarət edir. Ancaq faktiki olaraq zəif türkiyə və İran hökumətlərinin imkanları hüdudundan kənarda qalan kürdlər nəyə arxalanırdılar?

Onlar üçün yeganə qiymətli və əhəmiyyətli olan güc və qarşılıqlı yardımdır. Nə tək bir şəxs, nə də bir ailə yaşamaq uğrunda mübarizə apara bilməz. Kürd ancaq qəbilə divarları arxasında birinci və lazımi müdafiəsini tapır. Qəbilə pərəstişi, qan intiqamı, qabaqkı Türkiyə müharibələri

zamanı kürdlərin əməl və hərəkətləri arasındakı qəribə, ziddiyyətli fakt və öz qəbiləsi uğrunda mübarizədə ayrı-ayrı yüksək qəhrəmanlıqlar, fədakarlıqlar göstərilməsi burdandır.

Köçəkçi türk ordusu kimi kürdlərin rəftarı barədə çoxlu materiallar toplanıb. (gen. Averyanov) Bunların əksəriyyəti kürdlərin xeyrinə deyil. Çünki bir müqavimətə rast gələn kimi onlar nəinki dinc əhalini, hətta geri çəkilən türk ordusunun özünü də qarət edirdilər. Ancaq yadda saxlamaq lazımdır ki, kürdlərdə heç zaman türk vətənpərvərliyi olmayıb. Yezdanşir məhz Kırım kampaniyası zamanı üsyan qaldırdı. 1877-ci ildə kürdlərin əksəriyyəti öz mahalından uzalarda fəaliyyət göstərdi. Qədim Atlas kimi, sözün əsil mənasında öz vətəni ilə təmasdan kənarda qüvvəsini itirirdi. Ruhani şeyxlərin köməyinə baxmayaraq kürdlərin hazırlığı və yığılması uğursuz gedirdi. Qeyri-nizami qoşunun komandiri, sonralar məhkəməyə verilmiş Faiq paşa tabeliyində olanlardan ümitsiz vəziyyətə düşmüşdü. Düşünmək olar ki, kürdlər indiki müharibədə də gənc türklərlə öz maraqlarını eyniləşdirməyəcəklər.

Müqayisə üçün əvvəlcə fransız səyyahı Ponjonlat2in qədim bir hekayəsini misal gətirmək olar. 1837-ci ildə Hafiz Paşanın hərbi əməliyyatları zamanı əsir götürülmüş, öz gözəlliyi ilə seçilən otuz yaşlı bəy üsyan qaldırmış qəbilədaşlarının yerini və sayını demək üçün təklif olunan bütün mənsəb və mənfəti qəti rədd etdi. O vüqarla «Mən kürd ola-ola heç vaxt başqa adamların başçısı olmağa razı olmaram» - dedi. İki gün davam edən ər cür əzab onu öz həmfikirələrinə qarşı çevirə bilmədi. Hətta «bastonada» zamanı da o sakitcə çubuq çəkirdi. Üçüncü gün qəddar paşa

mət nümayəndələri arasında Qroznı ilə Kurbskinin yazışması ruhunda olan yazılı müharibənin şahidi oldum. Cəfər ağanın yaxşı fars katibi yox idi.

1) Bəlkə də kürdlərin müqavimətinə dini motivlər başçılıq edəcək, ancaq yeni quruluşda onlar öz torpaq və otlaqlarını itirməkdən qorxacaqlar. 1826-cı illər müharibəsindən danışanda P.İ.Averyanov haqlı olaraq göstərir «Kürlər İrəvan sərdarlarını deyil, öz şəxsi azadlıqlarını və yurd-yuvalarını qoruyurdular».

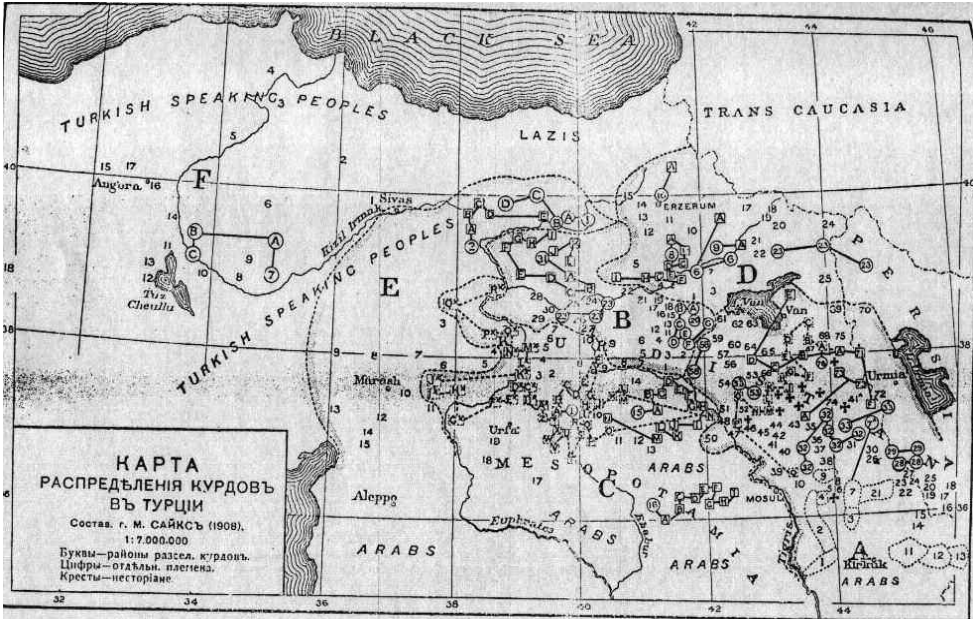
3) Bax, İerx, İssledovanie, 1.30.

4) Məşhur Simkonun böyük qardaşı

Ona görə də qubernatorun yanında məktubdaşıyan işləyən qoca fars şairi gecə gizli olaraq yanına çağırırdı. Bu mirzə də səhər özünün yazdığı qubernator məktublarına gecə gözəl cavablar hazırlayırdı. Qocanın bədbəxtliyindən elə bir gecə ekskursiyası zamanı qubernator adamları onu tutdular və qaranlıqda o ki var əzişdirdilər.

Axır ki, Azərbaycanın pişkanı (başçısı) Qurana and içməklə Cəfər ağanı taqsırını boynuna almaq adı ilə Təbrizə gəlməyə razı sala bildi. Burada mənə şəxsən kürd başçısını və onun sıra-sıra patrondaşlar asmış səkkiz silahdaşyanını görmək nəsisib oldu.

Kürdlər zahiri sakitliklərini saxlayaraq başçılarından gözlərini çəkmir, onu sıx halqaya alaraq tufənglərini hazır tutmuşdular. Ancaq onlar Cəfər ağanı qoruya bilmədilər. O, onu vidalaşma qəbuluna dəvət etmiş general qubernatorunun piləkəninə xaincəsinə öldürüldü. Pusqu əvvəlcədən hazır qurulmuş, bina neçə yüz nəfər silahlı adamlı mühasirə olunmuşdu. Ürəyindən güllə ilə vurulmuş başçıların itirən silahdaşyanlar özlərini itirməyib bayıra deyil, qubernatorun xidmətçilərindən ibarət qorxmış dəstəni

onu qaynar su ilə doldurulmuş qazanın içində oturmağı əmr etdi, ancaq kürd ölənəcən sarsılmadı.

Mən, kürd qoçaqlığı, cəsarəti barədə gözlərimin önündə baş vermiş bir əhvalatı danışmağı özümə rəva bilirəm.

On beş il bundan qabaq Çehrinka (Salmas) rayonunda Şekkək qəbiləsinin başçısı Cəfər ağa3 yaşayırdı. O, İran hökumətilə qətiyyətlə hesablaşmırdı. O, qarət məqsədilə tez-tez dağlardan enirdi. Ancaq sonralar əmin oldum ki, kasıb əhali ondan narazı deyil. Çünki o, tez-tez qarət etdiyi hər hansı bir varlıdan aldığı qəniməti yoxsullara paylayırdı.

Hökumət sınaılmış, köhnə bir vasitəyə əl ataraq, Cəfər ağanı sərhəd reisi təyin etdi. O, əvvəlcə öz rəsmi mövqei ilə fəxr edərək sakitləşdi. Sonra yenə öz köhnə adətinə qayıtdı. Mən Cəfər ağa ilə höku-

dağıdaraq binanın içinə soxuldular. Bir neçə nəfər özünü müdafiə edərək zirzəmiyə girdi və qıgın surətdə vuruşmağa başladı. Sonra isə çıxıb yoldaşları ilə birleşə bildilər. Çaxnaşma içində kürdlər az qala general qubernatoru tutmuşdular. Vuruşa-vuruşa bir boş otağa girib qapını bağladılar və gecəyə qədər atışdılar. Kürdlər divarın yuxarisında dəmir sobanın borusu üçün açılmış oyuğu görüb bir-birinin çiyinə çıxaraq hörgünü sökdülər və yaralı yoldaşlarını götürüb oyuqdan taxtapaşa, oradan isə başqa qonşuların damına, divarına çıxı-çıxa, bağlardan, dalanlardan keçərək gizli surətdə mühasirəni yarib nəhəng Təbriz şəhərindən qurtula bildilər.

(Ardı var)

Səhifəni Hazırladı: Tahir Süleyman

Avropa Şurası Ermənistanı milli azlıqların dilinə diqqətsizlikdə günahlandırıb

"Ermənistan hakimiyyət orqanlarının passiv münasibəti ölkədəki milli azlıqların dillərinin qorunmasında əsas əngəllərdən biridir". SİVİL.AZ-ın Avropa Şurasının saytına istinadən verdiyi məlumata görə, bu barədə Regional və milli azlıqların dilləri barədə Avropa Xartiyasına dair Ermənistanın üzərinə götürdüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin vəziyyəti barədə qurumun yaydığı hesabatda deyilir.

Hesabatda əsasən milli azlıqların dilləri və mədəniyyətlərinin tanınması, onların maliyyə problemlərinin həlli, milli azlıqların dillərinin qorunmasına münasibətin dəyişməsi istiqamətlərində Ermənistan hakimiyyəti daha çox iş görməlidir.

2016-cı il may ayınadək dövrü əhatə edən hesabatda Ermənistan-dakı 5 milli azlığın vəziyyətinə diqqət yönəlib: rus, yunan, assuriya, kürd və yezidi. Rus dili ilə bağlı ölkədə vəziyyət qənaətbəxş olduğu halda, hesabat müəllifləri

qeyd edib ki, yunan dili milli azlıq dili kimi Ermənistanda tamamilə yoxa çıxa bilər. Həmçinin assuriya, kürd və yezidi dillərinin təbliğində müəyyən çatışmazlıqların olduğu bildirilib. Belə ki, hüquqi imtiyazlara baxmayaraq, bu dilləri öyrədən müəllimlərin azlığı müşahidə olunur və onlar həm ictimai, həm də müstəqil media məkanında çox az həcmdə təmsil olunur.

Məruzə müəlliflərin qənaətinə görə, milli azlıqların təşəbbüsü ilə folklor festivalları keçirən Ermənistan hakimiyyəti bununla bağlı məsuliyyəti yerli hakimiyyət orqanlarına qoyur. Halbuki Ermənistanın 2002-ci ildə qoşulduğu Xartiyaya əsasən milli azlıqların dillərinin təşviqi və qorunması birbaşa hökumətin üzərinə qoyulan öhdəlikdir.

sivil.az

Silah, qan və FETÖ dünyünü...

ABŞ prezidenti Donald Tramp Ağ Evdə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı qəbul edir. Liderlər ikitərəfli əlaqələrin möhkəmləndirilməsi yolları, terrorla mübarizədə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi məsələlərini müzakirə edəcəklər.

Türkiyə dövlət başçısının ABŞ-a səfəri çox önəmlidir. Ərdoğanın əsas gözləntilərindən biri ABŞ hərbi qüvvələrinin Suriya kürdlərinin PYD qrupuna dəstəyə son qoymasından ibarətdir. Qrupun qanadı olan YPG hazırda Suriyada "İslam Dövləti" terror təşkilatının "paytaxt" elan etdiyi Raqqa şəhərinin azad edilməsi uğrunda döyüşlərin önündə gedir.

Keçən ay Pentaqon YPG də daxil olmaqla, koalisiyanı hərbi maşınlarla təchiz edib. Bu addım Ankarada həyəcanla qarşılanıb. Rəsmi Ankara Suriya kürdlərinin bu qrupunu, Türkiyə hökuməti ilə silahlı mübarizə aparan Kürdüstan Fəhlə Partiyası (PKK) ilə əlaqələrdə ittiham edir. Son zamanlar ABŞ-ın Suriyadakı terrorçu qruplaşmalardan olan PYD və YPG-yə dəstəyi barədə məlumatlar dərc edilir. ABŞ-ın NATO üzvü olan bir ölkəyə qarşı bu addımı təəssüf doğurur. İstənilən halda bu görüş bir çox qaranlıq məsələlərin həll olunmasına yardım edə bilər. Bölgədə Türkiyənin çox böyük rolunu və odur ki, prezidentlərin görüşündə

Suriya məsələsində də razılaşmalar əldə olunacağı istisna deyil. Ərdoğan — Tramp görüşündə müzakirə olunacaq məsələlərdən biri də FETÖ terror qruplaşmasının rəhbəri Fətullah Gülənin Türkiyəyə təhvil verilməsidir. Fətullah Gülənin Türkiyəyə verilməsi ABŞ-ın

olmayan nəticədir.

Bu səbəbdən də Ankara indi Vaşinqtona təzyiq göstərmək deyil, daha çox dialoq və yaxınlaşma ilə kürd siyasətini zəiflətməyə çalışır. Çünki Vaşinqtonun indiki duruşu onu göstərir ki, amerikalılar üçün hələlik kürdlər əməkdaşlıq üçün ən uyğun qüvvəlidirlər. Türkiyə NATO üzvü olaraq ABŞ-ın müttəfiqi olsa da, son bir neçə ildə ABŞ ilə Türkiyə arasında əməkdaşlıq və açıq koordinasiya olmayıb. Vaşinqtonla Ankaranın münasibətləri soyuduqca kürdlərə dəstək də artır. İndi Vaşinqtonu kürd yaxınlaşmasından vaz keçirmək üçün yeganə yol Amerika rəhbərliyini Türkiyənin daha önəmli və faydalı olmasına, Ankara ilə əməkdaşlığın alternativinin olmadığına inandırmaqdır. Digər tərəfdən, bu gün Türkiyənin geopolitik siyasətində qeyri-müəyyənlik var. Azərbaycan Türkiyənin ən yaxın müttəfiqidir. Azərbaycan bəzən xarici siyasətini Türkiyə üzərindən qurmalı olur. Hər iki ölkə arasında münasibətlərin sadəcə sabitləşməsi labüddür. Rusiya ilə münasibətdə də belədir. Çünki Rusiya üçün Türkiyə, Türkiyə üçün Rusiya lazımdır. Rusiya bazarı Türkiyə üçün kifayət qədər önəmlidir. Enerji istiqamətində yaxın əlaqələr var. Türkiyənin Rusiya üçün tranzit ölkə olduğunu da unutmaq olmaz. Hər iki ölkənin bir-birindən asılılığı var. Bu amillər münasibətlərin sabitləşməsinə zərurət yaradır. Türkiyənin əsas problemi "kürd açılımı" məsələsidir. Kürd terroruna qarşı bir savaş elan edən Ərdoğan, Trampın xəyanətini bağışlaya bilmir. Qərblə gərginlik yaşayan Türkiyənin hətta tərəfdarları, müttəfiqləri ilə ciddi problemləri yaranıb. Bu gün Türkiyənin qonşuları ilə — Suriya, Misir, Ermənistan, Rusiya ilə çox ciddi problemləri var. ABŞ ilə münasibətləri də ürəkaçan deyil. Tramp — Ərdoğan görüşü bu səbəblərdən dolayı da önəmlidir... **sputnik.az**

"İŞİD-lə mübarizədə Suriya kürdləri "açar" qüvvədir"

Rusiya prezidenti Suriyanın şimalındakı PYD/YPG qruplaşmasını İŞİD-ə arşı mübarizədə alternativsiz qüvvə adlandırıb. Vladimir Putin bu sözləri türkiyəli həmkarı Rəcəb Tayyib Ərdoğanla Pekində qısa görüşdən sonra açıqlayıb.

Suriyadakı Rusiya hərbi kontingentinin kürd silahlı qruplaşmaları ilə əlaqəni davam etdirəcəyini vurğulayan Kreml rəhbəri onlara silah yardımı etmədiklərini də bildirib. Putin bunun Ankara ilə münasibətlərə xələl gətirməmək üçün edilmədiyini də gizlətməyib: "Biz başqa ölkələri kimi kürdlərə silah yardımı etmirik. Onların da buna ehtiyacının olmadığını düşünürəm. Onsuz da silah alacaq başqa mənbələri var".

Putin Türkiyə üçün həssas olan məsələlərdə diqqətli olmağın vacibliyini deyib: "Türkiyə prezidenti ilə bu haqda danışmışıq. O, Soçidə mənə narahat olduqlarını bildirib".

Xatırladaq ki, ötən həftə ABŞ Türkiyənin terror qruplaşması elan etdiyi PYD/YPG-ni ilk silah partiyası ilə təchiz edib. Öz növbəsində Ərdoğan bu addımı pisləyib və məsələni mayın 16-da Ağ Evdə Donald Trampa son dəfə müzakirə edəcəyini bildirib.

apa.tv

Türkiyə Ordusu Rakka əməliyyatlarında iştirak etməyəcək

Türkiyə Silahlı Qüvvələri Suriyanın Rakka şəhərində keçirilən əməliyyatlarda iştirak etməyəcək. "Ölkə.Az" xəbər verir ki, bu barədə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirib. Onun sözlərinə görə, əgər ABŞ Rakkada İŞİD terror təşkilatı ilə mübarizəni YPG kürd qruplaşması ilə birgə aparmaq istəyirsə, Türkiyə hərbiçiləri həmin döyüşlərdə iştirak etməyəcək. "Biz Vaşinqton səfəri zamanı Rakka əməliyyatları barədə müzakirələr apardıq. Müzakirələr zamanı aydın oldu ki, ABŞ Rakka əməliyyatlarına çox həssaslıqla yanaşır. Görüş zamanı da aydın şəkildə bildirdik ki, əgər Rakka əməliyyatlarında kürd silahlıları da iştirak edəcəksə, o zaman biz həmin əməliyyatlara qatılmayacağıq. Əgər ABŞ Rakka əməliyyatlarında YPG təşkilatının iştirakını daha vacib bildisə, onlara uğurlar arzulayıram", - deyərək Ərdoğan bildirib.

Qeyd edək ki, Ərdoğan ötən həftə Vaşinqtonda səfərdə olub. Səfər zamanı Ərdoğan Donald Trampa görüşüb. Görüş zamanı Suriyada, əsasən də, Rakka əməliyyatlarında YPG kürd qruplaşmasının iştirak məsələsi də müzakirə olunub.

sia.az

Rusiya ABŞ-ın Suriyaya qarşı hücumunun detalları barədə təhqiqat aparır

Rusiyanın xarici işlər naziri bu ölkənin ABŞ-ın Suriyaya qarşı hücumunun detalları barədə təhqiqat aparmağa başlamasından xəbər verib. Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov dünən axşam amerikalı təyyarələrin Suriya ordusunun mövqelərinə qarşı hücumunu məzəmmət edərək bildirib ki, bu hücumun detalları barədə təhqiqat başlanıb. ABŞ təyyarələri Suriya ordusunun bu ölkənin İordaniya ilə sərhədi yaxınlığındakı mövqelərini hücumla məruz qoyublar ki, nəticədə bir qrup mülki daxil olmaqla onlarla nəfər ölüb və yaralanıb.

Rusiyanın xarici işlər naziri vurğulayıb ki, Amerika ordusu bu hava hücumu üçün hər bir səbəb elan etmiş olsa da bu hərəkət qanunsuz hərəkət sayılır. Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının üzvləri də öz növbələrində bildiriblər ki, ABŞ-ın suriyalı qüvvələrin mövqelərinə qarşı hava hücumları Suriya böhranının həllini və bu ölkədə gərginliyin azaldılması hüddudlarının yaradılması işini çətinləşdirir. Mayın 3-ü və 4-də Qazaxıstanın Astana şəhərində keçirilmiş suriyalı-müzakirələrin dördüncü dövründə Suriyada gərginliyin azaldılması üzrə 4 məntəqənin yaradılması barədə anlaşma sənədi İran, Rusiya və Türkiyə tərəfindən imzalandı.

azeri.sahartv.ir

Kürd və Azərbaycan xalqlarının azadlıq carçısı, şair-yazıçı, kürdşünas, riyaziyyatçı, 30-dan artıq kitabın müəllifi, 10-a qədər kitabı nəşrə hazır olan, gözəl insan Şamil Səlim oğlu Əsgərovun ölümündən on iki il keçdi

Böyük itki və ya ikinci ömrün mübarək, ustad!

Dünyada itkilər çox olur. Adam var, illərlə yığdığı pulunu-malını itirir, yanib-yaxılır. Adam da var, illərlə qazandığı adını-sanını, vəzifəsini, mövqeyini itirir, buna görə də yanib-yaxılır. Mənim üçün bunların heç biri yanib-yaxılası, ağır-acıya, çəkilməz bir dərəcəyə çevriləsi itki deyil. Mənim üçün ən böyük ağır-acı, ən böyük itki, çəkilməsi mümkün olmayan dərəcə, dost itkisi, bir də ağsaqqalsız qalmaq dəridi.

Şamil Əskər Dəlidağlı da hərə bir cür itirdi. Şamil müəllimi kimlərsə bir el ağsaqqalı, kimlərsə bir ata, kimlərsə layiqli bir dost olaraq itirdi.

Dədə Şamil mənim üçün bunların hamısı demək idi. O, mənim üçün həm mənəvi ata, ağsaqqal, layiqli bir dost, həm də böyük, əvəzilməz ustad idi. Düşünəndə, götür-qoy edəndə görürəm ki, mənim itirdiklərim hamıdan böyük, hamıdan çoxdur. Mən həm ata, həm layiqli dost, həm böyük ağsaqqal itirmişəm! Bütün bunlardan əlavə, mən onun təhsilində həm də saf, təmiz mənəviyyətə malik, kişi əqidəli, sənətinə, poeziyasına səcdə elədiyim dahi bir söz sərrafını, böyük USTADIMI itirmişəm! Mənə Allah qədər yaxından-yaxın bildiyim, bu gün son ulduza dönüb əlçatmaza, ünyetməzə çəkilən ustadımı!

Mən bu qeydlərimi qələmə alarkən ustadın ilinə artıq az qalmışdı. Ölümündən bəri ömrümün bir günü, bir saati belə onsuz keçməyən ustadımla cismani ayrılığım aqala bir il olurdu. Ancaq heç inanılası deyildi.

Yəqin mən onun ölümünə, yoxluğuna bir də ona görə inana bilmirəm ki, axı o, həmişə mənim yanımda, evimdə, söhbətimdə-sözümdə, şeirimdə-sənətimdədir. Məclislərdə, şeir-poeziya yığıncaqlarında həmişə mənimlə birgə iştirak edən bir insanın yoxluğuna, ölümünə inandırmaq olarmı mənə?!

Onunla cismani ayrılığımın ildönümü ərəfəsində olduğumu düşündükcə, istər-istəməz, özümdən asılı olmayaraq aşağıdakı şeirin misraları yaranır qəlbimdə. Yaranır, yazılır, bütöv bir şeirə çevrilir:

Baxdıqca pejmürdə çağına sən,
Dözə bilməyirdim halına sən.
İnana bilmirəm "ilinə" sən,
İnana bilmirəm sən yoxsan, ustad!

Yurda canı-dildən sən bağlı idin,
Əslini danmaq günahlı idin.
Sən iki millətin bir oğlu idin,
İndi duyurlar ki, sən haqsan, ustad!..

Ölümün illərdi düşmüşdü izə,
Gedişin bir anda səs saldı ərzə.
Sən yox olan günü var oldun bizə,
Adınla hamıya pənəhsan, ustad!

Seçildin həmişə saf niyyətinlə,
Azərbaycanına məhəbbətinlə.
Son günlər yazdığın vəziyyətinlə,
Aləmə gün kimi ağahsan, ustad!..

Ərtək qarşıladsın taleyin əmrin,
Hər gün döyüldükcə bərkidi dəmrin.
Ölümündən doğdu ikinci ömrün,
Nurlu gələcəksən, sabahsan, ustad!

Ömür zirvəsindən çönəndə çarxın,
Yol aldı üstümə dərd yığın-yığın.
Mənə Allah qədər yaxından-yaxın,
Mənə son ulduz tək uzaqsan, ustad!

Mən ustad haqqında xatirə yazmaq barəsində fikirləşəndə elə bilirdim ki, heç bir şey alınmayacaq, hardan başlayıb, neçə qurtaracağımı düzüb-qoşa bilmirdim, nigarançılıq keçirirdim. Sən

demə, öz görkəmi, layiqli qiyafəsinə həqiqətən layiq olan ustad barəsində xatirə yazmaq heç də çətin deyilmiş. Belə ki, əsl insanlar, həqiqi kişilik nümunəsi olanlar barəsində yaxşı söz tapmaq, dəyərli fikirlər demək üçün o qədər layiqli, özünə məxsus deyimlər, gözəl sözlər var ki!.. Dəyərli fikirlər özü səni tapır, "mən qaldım, məni keyfiyyəti barədə də söz demək, fikir söyləmək lazımdır"- deyirlər...

Ağsaqqalım, mənəvi atam, dostum, ustadım olan bir insanla iki gündən bir görüşsəm də, bu alicənab, səmimi, mehriban, qonaqsevər, üzügülər insandan ayrılmaq həmişə mənə ağır gəlirdi, yaxşı bir insan, əsil kişi olan ustad üçün həmişə darıxar, qəribseyərdim. Amma nə vaxt istəsəm onunla görüşə, dərhləşə, söhbətləşə biləcəyimi düşündükcə təskinlik tapar, yeni görüş anlarını səbrsizliklə gözləyirdim. Amma, heç ağılıma gəlməzdi ki, bir-iki günlük ayrılığına dözə bilmədiyim, hər görmədiyim günlər mütəlak zəngləşib hal-əhval bildiyim bir insanı həmişəlik itirə bilərəm, bir daha görməyə bilərəm...

Bax, bəlkə də yazdıqlarımın yaxşı alınmamasına, ustad haqqında bu gün həyatda olmayan bir dostum, əzizim barəsində keçmiş zamanda söz demək ağır-acıdır! Və bir də ən böyük ağır-çəhət ustadın əziz ömür-gün yoldaşı, özümə əziz ana bildiyim Nazilə ananın bu gün "Şəhərsiz yaşamasında özünü, tanrını günahkar bilməsidir". Bunu onun öz dilindən eşitmək, bu haqsızlığı tablamayıb acı göz yaşları axıtmasının şahidi olmaq mənim üçün çətin-dən-çətin, vallah!..

Ustadın ili ərəfəsində qara bayram günü yaxın qohum-qardaşlar, dostlar, o cümlədən mən, yığılıb ustadın məzarı başına getdik. Onun adına-sanına, özünə-sözünə, böyüklüyünə layiq olmayan kiçik bir məzarlıqda dəfn olunmasını gördükçə hər dəfə yanib-yaxıldığım kimi, bu dəfə də içimdən bir ağır-acı, bir fəryad qopdu! Mən hər dəfə

onun məzarı başında heç bir məzar başında tökmədiyim göz yaşları tökürəm. Çünki onun məzarı başına gəlib göz yaşları tökənlər hərəsi bir itkinin təsiri ilə göz yaşları axıdırdılarsa, mən isə, yazımın əvvəlində yazdığım kimi, həm bir ustad, həm mənəvi bir ata, həm də bir dost itkisiylə göz yaşı axıdıb ağlayıram... Bu insanın, bu şəxsiyyətin simasında mən bir neçə müqəddəs, ulu adamımı itirdiyimdən, dərdim daha böyük, daha dözülməzdi...

Hər dəfə ustadın məzarı başında olarkən istər-istəməz qəlbimi yaxıbyandıran bu sözlər keçir ürəyimdən:

Mərdləri atından salan dünyada,
Namərdlə, nadanla kalan dünyada.
Məni yetim qoydun yaman dünyada,
Varlığımı əzdin, ay Dədə Şamil!

Başdaydın əllilər, yüzlər içində,
İzin silinməzdi izlər içində.
Zirvədən yüksələn səslər içində,
Batmaz səda-səsdin, ay Dədə Şamil!

Elə yanan varmı sən yanan kimi,
Dostu uca sanan-sən sanan kimi?
Namərdlə aranı-tanıyan kimi-
Bircə anda kəsdin, ay Dədə Şamil!

Nərən dağ deşərdi hər dillənəndə,
Nərlər qarşısında Xər dillənəndə.
Namərd qarşısında, nadan önündə,
Kim deyir ki, əsdin, ay Dədə Şamil!

Boşuna getmədi əməyin, səyin,
Çox başları əzdi söz dəyəneyin.
Boynuna-şeyr adlı xanım mələyin,
Sən incilər düzdün, ay Dədə Şamil!

Ömrü keçirsən də odlar içində,
Adın başda durdu adlar içində.
Bir belə millətlər, xalqlar içində,
Dostluq idi qəsdin, ay Dədə Şamil!

Eşidib Dəlidağ olar dərbədə,
Sənə ağı deyər Tutquyla Tərtər.
Yolunu gözləyir cənnət Kəlbəcər,
Sən hara tələsdin, ay Dədə Şamil!

Tanıdığım dövrdən bəri tez bir zamanda atam qədər mənə əzizləşən, doğmalaşan, əvəzsiz dostuma, mənəvi atama, çevrilən ustad barəsində xatirə yazarkən, götür-qoy edib fikirlərimi cəmləşdirərkən nədənsə, köhnə, əqidəli, təmiz, saf, ər, nə kişilərə ithaf elədiyim "Kişilər" şeirim qovarağından qaça bilmədim, nə qədər çalışsam da Dədənin elə "Kişilər" şeirindəki kişilik, ərənlik timsalı gəlib durdu gözümün önündə və hansı tərəfə boylandımsa, onun özü boyda-buxunda, özü görkəmdə, o oturuşda-duruşda, o qiyafədə bir kişi gəlib gözüm önündə dayandı, onun haqqında yazmaq, xatirəmi cəmləşdirmək üçün yalnız kişilikdən, əsil kişilikdən, həqiqi kişilikdən başqa özge heç bir şeydən yazma bilməyəcəyimi qət etdikdən sonra Dədənin əsil timsalını xatırladan, yada salan "Kişilər" şeirimi də burada verməyin yerinə düşdüyünü hiss etdim:

İndi cıraqla da gəzsən tapılmaz,
Olub qaranlıqda iynə kişilər.
Bir eli doyurub ağır zamanda,
Bir evi bir elə təkne kişilər...

"Sən öl" deyiblərsə, düz and iciblər,
Mərd ilə namərdi düzgün seçiblər.
Əqidə naminə candan keçiblər,
Qeyrətə, namusa təşnə kişilər...

Kimlər haraylasa, haya dönüblər,
Kədərli günlərdə toya dönüblər.
Hər evdə bir tikə paya dönüblər,
Elin dərd selinə dəhnə kişilər...

Şimşək çaxışıydı çatılan qaşı,
Dağı əriderdi bircə söz daşı.
Bir barmaq hədəsi, bir tərs baxışı,
Bir ömürlük dannaq, tənə kişilər.

Hər eldə beş-üçü vardı görk kimi,
El dərdi çiyində ağır yük kimi.
Elin qeyrətini qalın kürk kimi,
Həmişə geyiblər əynə kişilər...

Belləri kəmərlə, silahı zağlı,
Bir elə arxaydı birinin ağılı.
Daha axtarmayan, ay Qədimoglu,
Daha geri dönməz köhnə kişilər.

Bax, bir də mənə ağırdan-ağır gələn, çəkilməz ağır-acıya çevrilən ustad kimi həqiqi kişinin bir daha geri dönməyəcəyi dəridir! Nə qədər özümü buna inandırmağa çalışsam da alınmır ki, alınmır... Ancaq bir şeydə təsəlli tapıram ki, ustad kimlərinin cismani ölümləri həyatdan əbədi getmək deyil, əksinə, belə insanlar öldükləri günü yenedən doğulurlar, əbədiyaşarlığa vəsiqə qazanırlar...

Deyərim, Allah sənə qəni-qəni rəhmət eləsin, dost! Tanrı məzarını nurla doldursun, ustad, yerin behiştlik, ruhun şad olsun. Sən cismən ölsən də, mənən qohum-qardaşın, oğlanlarının, nəvələrinin, səni sevin, həmişə qəlbində yaşadan dostlarının ömürlərində, bütövlükdə Azərbaycan və kürd xalqlarının qəlbində həmişə yaşayacaqsan. Doğrudan da sən ölmezliyə qovuşan, ömürlərdə yaşayan ömrün yenedən başlayır, ustad! Sənin əqidələrini göz bəbəyi kimi qoruyan oğlanlarının, nəvən-adaşın Şamilin timasasında yenedən başlayır! Ölümündən sonra başlanan ikinci ömürsə hər adama, hər kişiye qismət olmur.

Hərənin öz payı, öz qisməti var,
Kiminin axırı, kiminin ilki.
Hərə bu həyatda bir ömür yaşar,
Amma hər yaşanan ömür deyil ki...

Belə bir ömrü yaşamaq yalan,
Qoymursa həyatda əkər iz-ömür.
Buz üstə yazılıb günə qoyulan,
Yazıya bənzəyir faydasız ömür.

Ömür var, taleyi müdam şad edər,
Ömür var, od görür ömür yolları.
Ellər məhəbbətlə müdam yad edər,
Ömrü ölümüylə başlayanları.

Hərəməz bir adı daşıyıraq biz,
Tale qismətidir birinci ömür.
Bir ömrü hamımız yaşayıraq biz,
Hamıya düşməyir ikinci ömür...

Təki bircə, dostu barəsində ölümündən sonra xatirə yazmaq, fikir söyləmək heç bir dostu qismət olmasın!

Sən isə, hər adama düşməyən, hər kişiye qismət olmayan, ölümünə başlanan ikinci ömrün, əsil ömrün mübarək, ustad!

MÜRVƏT QƏDİMOĞLU
HƏKƏRİ

Kürd və Azərbaycan xalqlarının azadlıq carçısı, şair-yazıçı, kürdşünas, riyaziyyatçı, 30-dan artıq kitabın müəllifi, 10-a qədər kitabı nəşrə hazır olan, gözəl insan Şamil Səlim oğlu Əsgərovun ölümündən on iki il keçdi

Kaş o, yenə bizimlə olaydı

Hər bir gəncin arzusu-istəyi kimi, mənim də arzum ali məktəbə daxil olmaq, bitirib xalqıma xidmət etməkdən ibarət idi. Hələ tələbəlik illərində Kurdoev-in "Rusca və Azərbaycanca" lüğətini "Kürdcə və Azərbaycanca" -ya çevirib hazırlamaq istədim və bir növ bu işi başa çatdırdım. Günlərin birində qovluğu götürüb o zaman qıvavlıtədə işləyən Cahangir İldırımzadənin yanına getdim. Qovluğu ona göstərib lüğətin çap olunmasında mənə köməklik etməsini xahiş etdim. O, təklifimdən sonra kitabxanasına keçdi, bir azdan əlində bir qovluq geri qayıtdı, qovluğun üstünün tozundan məlum olurdu ki, çoxdandır ona əl vurulmamışdı. Qovluğun tozunu sildikdən sonra ehməlcə onu açdı və içindən çap maşını ilə yazılmış vərəqləri çıxarıb mənə göstərdi və dedi:

- Şamil müəllimlə Məhəmməd müəllim uzun illərdir ki, bu lüğəti işləyib hazırlayıblar. Bu qovluq üç ildən artıqdır burda "yadır", heç cürə plana saldırıb çap edə bilmirik. Şamil müəllimi də heç nədən həps etdilər. İndi M.Əzizbəyov metrosunun yaxınlığındakı həps düşərgəsindədir.

Mən Şamil müəllimin kürd xalqının böyük klassik şairi Əhməd Xaninin yazdığı "Məm və Zin" poemasını kürd dilindən azərbaycan dilinə tərcüməsini oxumuşdum. Lakin onun yaradıcılığı ilə demək olar ki, tanış deyildim. Şəhəri günü dərindən sonra, həmin düşərgəyə getdim. Gözətçidən icazə alıb onun "otağına" sarı yönəldim. Qapını astaca döydüm, içəridən uzunboylu, iyirmi-iyirmi beş yaşlarında bir oğlan qapını açdı. Salam verib Şamil müəllimi soruşdum.

- Buyurun içəri, Şamil müəllim reisin yanına gedib, indi harda olsa gələr, -dedi.

Əl verib görüşdüm, adımın Tahir olduğunu dedim, tanış olduq, onun adı Çingiz, Qubadlı kürdü idi, adam öldürmə suçundan səkkiz il iş vermişdilər, beş il idi ki, yatırdı.

Mən otağa daxil oldum, darısqal bir otaq idi, iki çarpayı, iki miz bir masa otağın ortasına qoyulmuşdu, kənarda balaca bir masanın üstündə isə çap maşını var idi. Çox keçmədi Şamil müəllim içəri daxil oldu, məni görüb salam verdi və mənim kim olduğumu soruşdu.

Çingiz mənim onun yanına gəldiyimi söylədi. Şamil müəllim diqqətlə mənim üzümə baxdı.

Dedim:

- Şamil müəllim, siz məni tanıyırsınız, mən kürd xalqının

bir nümayəndəsi kimi yanınıza gəlmişəm. Adım Tahirədir, özüm Ermənistanın Vedibasara manalındanam, API-də oxuyuram.

Kövrəldi, suxsuz olduğunu söylədi. Bir şərəfsiz böhtanına görə tutulduğunu bildirdi.

Sizin günahsız olduğunuzu hamı bilir, Şamil müəllim. Ataların gözəl bir məsəli var: "çətin günün ömrü az olar", inşallah bu günlər də keçər, -dedim.

Sonralar bildim ki, Şamil müəllim çox həssas, nəcib təbiətli və duyğulu bir insandır. Onunla tanışlığımız belə başladı. Ondan sonra demək olar ki, həftədə iki-üç dəfə bir neçə yoldaşla onun ziyarətinə gedirdik. Şamil müəllim içəridə olsa da bizə kürd xalqının tarixindən, ədəbiyyatından dolğun məlu-

Tələbani və Məsud Barzani cənaablarının köməyi ilə İraqda Federativ Kürdüstan hökuməti yarandı. Hamı kimi Şamil müəllimin, mənim və bir çoxlarının illərlə arzu etdiyimiz Kürdüstana getmək istəyi yaranmışdı. Mən getmək qərarını verdim və bir çoxlarına təklif də etdim, eləcə də Şamil müəllimə. Şamil müəllim əlində yarımçıq kitablarının olduğunu söylədi və dedi:

- Sən bu səfər sağ -salamat get, gəl, inşallah gələn səfər birlikdə gedərik. Kürdüstana getmək mənim ən böyük arzumdur.

Bir neçə gündən sonra Şamil müəllimlə görüşüb Kürdüstana yola düşəndə, mənə bir neçə dostlarının adını söylədi və məndən xahiş etdi ki, onlara Şamil müəllimin adından salam söyləyim. Görüşüb ayrıldıq.

Bir neçə gündən sonra İraq Kürdüstanından ona zəng edib, Kürdüstan Prezidenti Məsud Barzani, İraq Prezidenti Cəlal Tələbani və Kürdüstanın baş naziri Neçirvan Barzani ilə görüşlərim haqqında ağız dolusu da-

nışdım, çox sevindi və kaş mən də orda olaydım, - dedi.

Mayın iyirmi birində Azərbaycandan gələn zəng məni sarsıtdı, Kürdüstanda olan zaman nə qədər sevinmişdimsə, sevindiyimin əksinə olaraq on qat artıq sarsıldım. El ağsaq-qalı Şamil müəllim dünyasını dəyişmişdi. Sarsıldım ona görə ki onu yaxından tanıyırdım, onun hansı qəlbə malik olduğunu gözəl bilirdim. Çox təəssüf, onun arzuları ürəyində qaldı.

Şamil müəllimi iki xalqın qardaşlıq mücəssəməsi kimi hesab etmək olar. Onun qəlbində həyat eşqi tükənməz, insanlığa qarşı diqqət sonsuz idi. Onda olan arzular, Qarabağı azad görmək, Kürdüstana səyahət etmək, müstəmləkə altında olan bütün millətləri azad görməkdən ibarət idi.

Mənə ağır olsa da, keyfsiz, qəmgin vəziyyətdə "Kürdüstan TV"-nin şirkətinə sarı getdim. Qapıda şirkətin prezidenti ilə rastlaşdım, o məni görcək təəccüblə soruşdu:

- Sizə nə olub, əhvalınız heç xoşuma gəlmədi, salamatçılıqdırımı?

Mən gözümlü yerə zilləyərək, kürd xalqı müdrik bir insanı, gözəl şairi, dəyərli yazıçısını, dərin təfəkkürə malik olan tarixçisini, azərbaycan və kürd dillərində şeir, poema, ədəbiyyatda ilk dəfə cıqalı qafie lüğətini yazan bir görkəmli alimini itirdi. Bu itki həm kürd xalqı üçün,

həm də azərbaycan xalqı üçün böyük itkidir, - deyər izahat verdim. Həmin gün "Kürdüstan

carçısı, şair-yazıçı, kürdşünas, etnoqraf, tərcüməçi, riyaziyyatçı, filologiya elmləri namizədi 30-

Nəriman Əyyub

Dostum Şamil Dəlidağın vəfatı günündə

Zığ kəndində dəfn olundu Dəlidağ, Fəxri Xiyabana yaraşan kişi. Haqsızlıq vətəndə tamam oldu ağ, Xalqın yolunda çalışan kişi.

Ədalətsizliyə baxıb kovrəldim, Çox dağlardan uca dağdır Dəlidağ. Bu dərdi yazmağı qərara gəldim, Xalq yanında üzü ağdır Dəlidağ.

Ayrışdıq xalqıma ləkə, Ləkəli insanlar ucala bilməz. Şamil çox ağırdı, bəlkə fil çəkə, Haqsızlıqlar sınaq, güc ala bilməz.

İki xalq dilində yarıdan Şamil, Poeziyamıza nələr vermədi? Kəlbəcərdə yazıb yaratdı hər il, Paxıllar onları niyə görmədi?

Acı həqiqəti gördüyüm üçün, Tanrıma üz tutub, söz deyirəm mən. Nədənir həqiqət tapdanır bütün? Ürəyim dözməyir, düz deyirəm mən.

İllərlə işləyən cəfakəş Şamil, Halalca haqqını düzgün almadı. Onda dərya idi folklorlu o dil, Vətən dərdi çəkdi, çox qocalmadı.

Sıxdı Vətən dərdi, sıxdı haqsızlıq, Dözmədi Kəlbəcər, Şuşa dərindən. Beləcə Şamili yıxdı haqsızlıq, Yaxşı hiss edirdim onun dərdi nə?

Ədalətsizliyə qarşı səsimdi, Haray eyləmişəm hər haqsızlığa. Görsəm son günümü, son nəfəsimdi, Yenə əl atmaram mən yaltaqlığa.

Rahət yat Dəlidağ, bu ağır dərdi, Onu başa düşən, qananlar bilir. Xalqın yolunda yanmaq hünərdir, Bu hünərdə olub, yananlar bilir.

Getməyinə hələ inanmıram mən, İnana bilmirəm, Dəlidağ durur. Şamili uca tut, ay gözəl Vətən! Şamil yaşayacaq əbədi, məğrur.

20.05.2005

Dostê min

Rəwəyi
helbest-
vanə
eyan
Şamil
Əsgərov
dikim

Ked-hed, Laçın, Kelbecer,
Ziyaretê bê himber,
Dijmin zeft kir dax da me.
Şinê dike êl, dor, der.

Kitêbxana mala te,
Maldîroka êla te,
Te xuliqand neyar bir,
Niştir dane dilê te.

Çift, refesên neyaran,
Kezev kirin sed paran,
Ji Welatê kal-bavan,
Emê derxin xedaran.

Qadir dibê hîvîke,
Derdan minra nivîke,
Dewran dore ha naçe,
Tu tim xwaşbe avake.

Qadir Motî. 1994

Boy eşqa te dostê min.

Dinîvise destê min.
Qelem, defter, rûh qewat.
Te par daye, hostê min.

Dîrok, çanda me kurda.
Ber van zulman, kul derdan,
Te kire gul gulistan
Dewlemend kir lel dur dan

Pewirvanê bê hurmet.
Bendê xayîn, bê xîret.

Nehîştin tu per vedî.
Bi dilbarî û rehet.

TV"-nin xəbərlər proqramında belə bir xəbər yayımlandı:

-Azərbaycan və kürd xalqlarına ağır itki üz vermişdi. Azərbaycan Respublikasının Kəlbəcər rayonunun Ağcakənd kəndində dünyaya göz açan, kürd və azərbaycan xalqlarının azadlıq

dan artıq kitabın müəllifi, 10-a qədər kitabı nəşrə hazır olan, gözəl insan Şamil Səlim oğlu Əsgərov ömrünün 77-ci baharında əbədiyyətə qovuşdu, Allah ona rəhmət etsin"

Kaş o, yenə bizimlə olaydı!
Tahir Süleyman

Başkan Barzani'den Amman'da yoğun diplomatik temaslar

Ürdün'ün başkenti Amman'da düzenlenen Ortadoğu ve Kuzey Afrika Ekonomi Forumuna katılan Kürdistan Başkanı Mesud Barzani'nin diplomatik temasları sürüyor. Dünyanın farklı yerlerinden siyasi ve ekonomik şahsiyetlerin katıldığı

forumda Irak Cumhurbaşkanı Fuad Masum'la bir araya gelen Başkan Barzani, Musul'un batısında süren IŞİD operasyonları, IŞİD sonrası süreç, sığınmacıların durumu ve Erbil – Bağdat ilişkilerine dair görüş alışverişinde bulundu.

Başkan Barzani dana sonra Norveç Dışişleri Bakanı Borge Brende ile de bir araya geldi. Görüşmede Kürdistan ile Norveç ilişkilerinin yanı sıra IŞİD'le mücadele ve IŞİD sonrası bölgesel gelişmeler ele alındı. Başkan Barzani, Ürdün'ün başkenti Amman'ın Ölü Deniz bölgesinde düzenlenen forumda Dünya Ekonomik Forumu Başkanı Klaus Schwab ile de bir görüşme gerçekleştirdi. Bu görüşmede de Dünya Ekonomik Forumu ile Kürdistan ilişkilerine üzerine görüş alışverişinde bulunulurken Schwab, IŞİD'e karşı verilen mücadele ve sığınmacılara gösterilen misafirperverlikten dolayı Kürdistan Başkanı Barzani nezdinde Kürt halkı teşekkür etti. Schwab, teröre karşı mücadelede Kürdistan'a her türlü desteğin verilmesi gerektiğini de söyledi.

Başkan Mesud Barzani daha sonra Hollanda Dışişleri Bakanı Bert Koenders ile bir araya geldi. Bu görüşmede de Hollanda-Kürdistan ilişkileri ve IŞİD ile mücadele konuları ele alındı. Başkan Barzani, Hollanda'nın Kürdistanlılara vize işlemlerinde gerekli kolaylığı sağlayacağı umduklarını söyledi. Başkan Barzani, IŞİD ile mücadele konusunda da IŞİD'in askeri açıdan Musul'da yenilgiye uğratılması terörizmin biteceği anlamına gelmeyeceğine dikkat çekti. **Nerina Azad**

Mesrur Barzani PKK'ye çok sert çıktı!

Washington'da düzenlenen panelde katılımcıların PKK ve Rojava ile ilgili sorularını yanıtlayan Kürdistan Güvenlik Konseyi Müsteşarı Mesrur Barzani, Batı Kürdistan'daki bütün örgüt ve siyasi grupların bir araya gelmeyi arzuladığını, bunu

istemeyen ve engelleyen tek tarafın PKK olduğunu belirtti.

Batı Kürdistanlı grupların uzlaşmasını desteklediklerini ve bu konudaki girişimlere her türlü katkıyı sunmaya hazır olduklarını belirten Barzani, "Daha önce Rojava'lı siyasi tarafları bir araya getirmek için Kürdistan Bölge Başkanı Mesut Barzani'nin 2 defa girişimi oldu. Ancak her seferinde PKK uzlaşmadan kaçtı. Şuan bile PKK diğer siyasi grupların yetkililerini Rojava'dan kovmakta" diye konuştu. Bir örnekle PKK'nin olumsuz tutumunun ulaştığı düzeyi anlatmaya çalışan Barzani, "YPG güçleri (PKK'nin Rojava silahlı kanadı), IŞİD ile savaşta şehit düşen Roj Peşmerge Birlikleri'nde görevli Rojava'lı Peşmerge'nin cenazesinin geçişine bile dahi izin vermedi. Şehit Peşmergenin doğup büyüdüğü topraklarda toprağa verilmesine engel oldu. Konuşması sırasında YPG ve diğer grupların uzlaşmasını isteyen Barzani, tarafların uzlaşması konusunda ellerinden gelen her türlü desteği ve katkıyı sunmaya hazır olduklarını belirtti. PKK'nin Şengal'deki varlığına ilişkin yöneltilen sorular üzerine bu hassas konuya da değinen Barzani, "Kürdistan Bölge Yönetimi ve Şengal halkı PKK'nin bölgeden çıkmasını istedi. Şuan orada PKK'li olanlarda bölge insanından değil. Farklı bölgelerden gelen kişiler. Bizim PKK ile bir sorunumuz yok. Onun bizim sorunu var ve bölgeye sorun getirmekte. Umarız Kürdistan yönetimine saygı gösterir ve bölge halkının isteklerine kulak verip bölgeyi boşaltır. Böylece Şengal'in yeniden imarının önünü açar" dedi. **Nerina Azad**

Kürtlerin ataları Med'ler (Harvard Üniversitesi Ders Kitabından)

Med Federasyonu (İmparatorluğu) (M.Ö. 727-549) Bu Kürt devleti M.Ö. 727 'lerde kuruldu. Bu Kürt devleti kurulduğunda Kürdistan'da Hint-Avrupa dillerini konuşan çokça kavim vardı. Mitanni Kürtleri ve Hititler bunların örnekleridir. Kroneli Musa ve Herodottan alınan bilgilere göre Medler devlet başkanlarını seçimle belirlerdi. Bütün kaynaklardan elde edilen ortak sonuca göre Med devletinin ilk kralı Diyakou (Deiokes) 'dur. M.Ö. 727-675 yıllarında yönetime gelmişti. Assur Araplarının ardı arkası kesilmeyen saldırılarına karşı bütün Kürdistan halkını birleştirme kampanyasına girişti. Telaşa kapılan Araplar onu yok etmeyi başardılar.

Onun Halefi olan Kürt kral Phraortes (Khashathrita) M.Ö. 624 yılında yönetime geldi ve o da Kürtleri Araplara karşı birleştirme kampanyasına girişince Araplar tarafından M.Ö. 653 'te öldürüldü.

En sonunda Arapları yenip Kürdistanı birleştiren Kürt kral Keyaksares (Huvvakhshathrita) M.Ö. 624'te yönetime geldi. Ve 39 yıl kral Med kralı olarak kaldı. Kürtler M.Ö. 625 yılında Kerkükü Araplardan geri aldı. Ardından Araplara destek veren Mani devletini yıktılar. 614 yılında Hewler'i (Erbil) alan Kürdistan ulusu Assur Araplarının başkenti Ninovaya dayanır. M.Ö 612 yılına gelindiğinde Ninova alınmış ve Arapların Assur devleti tarihe karışmıştı. Tevrat'ta (ve dahi İncilin ilk ahidinde) denilir ki, Elkoşit Nahum adlı bir peygamber Assurluların (Arapların) Kürtlere yenileceği haberini veren korkunç bir kehanette bulunur. Ve o peygamber övülür...

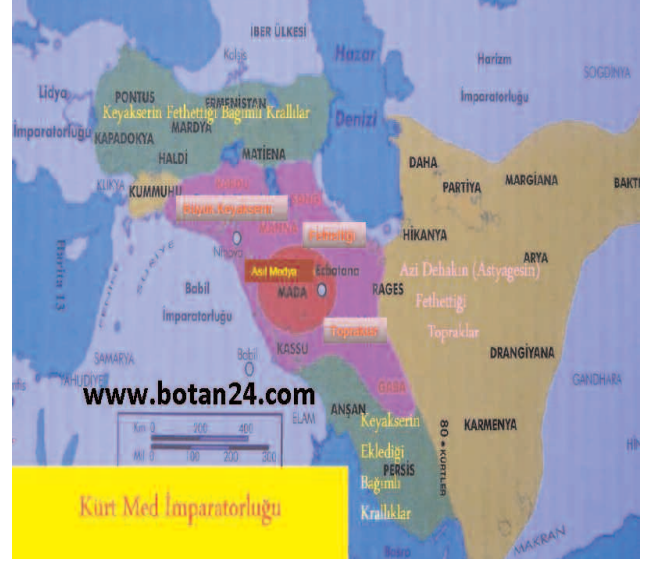
Çağa damgasını vuran bu başarının kazanılmasında, Kürtlerin milis ve gerilla güçleri başrol oynamıştı. Kürdistanın Behistun yazıtlarında bu güçlerden KARA olarak bahsedilir. Ve bu "Peşmerge" veya "Kürt Gerilla" güçleri ilk olarak o dönem kayıtlara geçmişti. Assurlu Araplar ortadoğunun sayısız halk ve krallığını yağmalamış zenginliklerini Ninovada biriktirmişti. Kürtlerin eline tek darbeye geçen Ninovanın zenginlikleri Kürtlere olağan üstü bir güç kazandırmıştı. Bu Zenginlik Med Kürtlerinin başkenti Hamedana taşınmıştı. Bundan güç alan Kürdistan Med Devleti Orta Anadolu'dan Orta Asyaya kadar genişledi. Kürt kral Keyakser, Urartuları Ermenilerini M.Ö.609, Azerbaycanı 609'da, Aran'ı 601'de, Derzene/Drexene yani Dersimi 596'da, Kaldea 595'te ve Tabal'ı 591'de ele geçirdi. Medlerin en batıdaki kaleleri Malatya ve Adıyaman civarı idi.

Yukarı Fıratı geçen Medler, onları güzel bir şekilde karşılayan başka bir Kürt imparatorluğu ile karşılaştılar.

Yani ZELAN Kürt İmparatorluğu ile karşılaştılar. Zelani Devleti 3 Kürt krallağından oluşan bir konfederasyon idi. Lidyalılar, Zelani Kürt Konfederasyonunun Pontus Devleti ile Kapadokya Devletlerini istila etmişlerdi. Pontus öğrenen Med Kürtleri, Zelani Kürt soydaşlarıyla birleşik bir ordu kurarak Lidya ile savaşa giriştiler. 5 yıl süren bu savaşta Birleşik Kürt Ordusu galip geldi. Birleşik Kürt Ordusu, Pontusu ve Kapadokya'yı aldı. Ankaraya kadar ki Lidya

topraklarını istila etti. Kürt Kralları güneşin tutulduğu 28 Mayıs 585 yılında savaşı durdurdular. Çünkü "Tanrı onlara kızmıştı". Kudretli Med kralı Keyakser, Zelani Kürt krallarına birleşme ve kardeşlik adına Kapadokya ve Komagene krallıklarını iade etti.

Kürt kral Keyakser kazandığı diğer bölgeleri sağlama almak için Kürtleri daha önce çıkarıldıkları topraklara geri yerleştirdi. Hatta bazı Arap topraklarını da Kürdis-

tanileştirdi. Bu Kürdistanileşen yerleşim yerlerinden sadece Tikrit tekrar araplaştı. Ki Kürtlerin Meşhur Kralı Salahaddin Eyyubi burada doğacaktı. Kral Keyakserin vizyonu Kürdistanı birleştirmek idi. Ve bunu başardı. Onun yerine gelen Kürt kral Azi Dahak (Astyages) ise Kürdistanın sınırlarını aştı. Orta Asya, Afganistan, Pakistan ve ötelere seferler düzenledi. Med İmparatorluğu doğuya doğru devleşirken, Kürt Zelani İmparatorluğu da batıya doğru geliyordu.

Zelaniler ileride Avrupanın çoğunu, Anadolu, Kıbrıs, İskit (Şimdiki Rusya coğrafyası)... ele geçireceklerdi.

M.Ö 584-549 yıllarında kral olan Azi Dahak (Astyages) büyük başarılar elde etmesine rağmen Medlerin son kralı oldu. Kürt kral Azi Dahak (Yezdaniğin Yarisanı mezhebinde halen Sultan Sahak/Dahak diye tanınıp kutsanır) beklenmedik bir saray darbesiyle yönetimini kendi torunu ve yarı fars olan Cyrusa kaptırdı. Cyrus, Kürt imparatorluğunu Kürt-Fars Konfederasyonuna dönüştürdü ve bu imparatorluğun ismi Ahameni oldu. Daha sonra Fars kral Darius bu devleti tamamen Kürtlerden koparıp Fars devletine dönüştürdü. (www.botan24.com)

Not: Bu makale Mehrad R. Izady'nin Bir El Kitabı Kürtler adlı eserinden alınmıştır. Bu kaynak Harvard Üniversitesinde ders kitabıdır. Botan Haber Ajansı (www.botan24.com) olarak bu gibi seserilerden bölümler sunmaya devam edeceğiz. **botan24.blogspot.com.tr**

HDP'nin Kürt vekilleri: Yeni süreç zor!

Halkların Demokratik Partisi (HDP) dün Dünya Ticaret Merkezi'nde 3. Olağanüstü Kongresi'ni yaptı. Kongrede Serpil Kemalbay, milletvekilliği ve parti üyeliği düşürülen Figen Yüksekdağ'ın yerine Eşbaşkan oldu.

Rûdaw'a konuşan HDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan kongreye katılmadığını belirterek, "Kongreye katılmadım. Ne olup bittiğiyle ilgili bir fikrim yok" dedi. Altan Tan, yeni Eşbaşkan Serpil Kemalbay ilgili "herhangi bir değerlendirmede bulunmayacağını" belirtti.

Hükûmete yakınlığıyla bilinen Hürriyet yazarı Abdülkadir Selvi geçenlerde, "Yol haritası mı olacak yoksa yeni eksen mi?" başlığıyla yayımlanan yazısında, referandum sonrası yeni süreçle dair bazı ipuçlarına yer

vermişti.

Selvi, yazısında, Kürt sorununun çözümünde kucaklayıcı bir vizyonun ortaya konulabileceğini, bu denklemde PKK'nin olmayacağını ama HDP'nin olabileceğini kaydetmişti.

HDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan, yeni bir çözüm süreci konusunda herhangi bilgiye sahip olmadığını belirterek, "Bu konuda herhangi bir duyuma sahip değilim. Bu konuda bir şey bilmiyorum" ifadelerini kullandı.

Rûdaw'a konuşan HDP Van Milletvekili Adem Geveri de kongreye katılmadığını belirterek, HDP'nin bileşenleriyle olan ittifak anlaşması gereği üzerinde uzlaşılan Serpil Kemalbay'ın eşbaşkan seçildiğini söyledi.

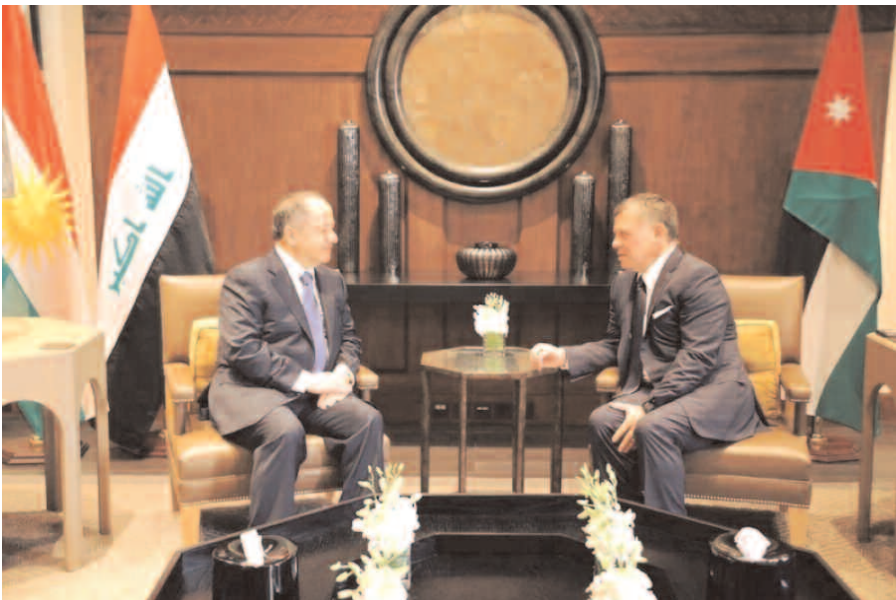
HDP'nin mecburi bir değişikliğe gittiğini belirten Geveri, sözlerini şöyle sürdürdü. "Figen Hanım'ın milletvekilliği ve parti üyeliği düşürüldü. 45 gün içinde eşbaşkan değişikliğine gidilmeliydi. Kendisini Türkiye partisi olarak tanımlayan HDP, bileşenlerden biri olan Halkların Demokratik Kongresi (HDK) ile olan ittifakına istinaden yine Türk solundan birini eşbaşkan seçti."

Mevcut koşullara göre yeni bir çözüm sürecini mümkün görmediğini belirten Geveri, şunları kaydetti:

"AKP seçimlere hazırlanıyor. Mevcut şartlara göre yeni bir sürecin başlaması pek mümkün görünmüyor. Zaten başkanlık sistemine geçildiği için parlamento devreden çıkacak. Gerçi Ortadoğu'da dengeler her an değişebiliyor ama AKP'nin şimdilik böyle bir süreci başlatacağını düşünmüyorum."

Rudaw

'Urdin pêşengtiya wan welatan dike ku li pişt serxwebûna Kurdistanê ne!'

Endamek lijnaya peywendiyên derve yê encûmena nûnerên Iraqê, behsa giringiya serdana Barzanî ya Urdinê dike û dibêje: "Gel pir tiştan derbarê siyaseta Urdin a li navçeyê de nizanê."

Endamê lijnaya peywendiyên derve ya encûmena nûnerên Iraqê Rênas Cano ji BasNewsê re ragehand: "Urdin xwedî karakterek bihêz û bêdeng e herêmê ye. Rola Urdinê li wan welatên

derdorê kêmtir nîne, ne ji Erebistana Siûdî, ne ji Tirkîyê û ne jî li Îranê kêmtir nîne. Lê Urdin bêdengî rola xwe birêve dibe, çûna Barzanî bo Urdinê ne tişteke asayî ye, gelek peywendiyên xurt di navbera Urdin û herêma Kurdistanê de hene, ku Barzanî mûhendîsê wan peywendiyên û ew peywendî ne yên naha ne, pir kevnin."

Herwaha got: "Urdin xwedî siyaseteke bi hewar û gef nîne, lê nayê

wê wateyê ku ew welate bê bandore, li navçeyê xwe bandor û roleke mezin e, herwaha sînore wê li gel Sûriyê û Iraqê heye, ji aliyê din ve sînore wê li gel Erebistana Siûdî û Îsraîl û Lûbnanê heye, ku krokiya pirsgrêkên rojhilata navîn in, Urdin hevbeşe li gel wan welatane, Siûdiye li gel Iraqê hevsînore, bes li gel Sûriyê ne hevsînore, Tirkîye li gel Iraqê û Sûriyê hevsînore, lê li gel Îsraîl û Filistinê ne hevsînore, ji ber vê welateke wisaye ku dikare rol bigre serxwe, xwedî siyasetekî hekîmane ye."

Herwaha got, Urdin xwedî peywendiyên başe li gel herêma Kurdistanê, çûna serok Barzanî serdaneke ne asayîye, li hember giringîdana Urdinê ya ji serok Barzanî û pêşwaziya di asta şah de jî ne di berxwe de ye, Urdin pirsgrêkan têdigehe, dizane gohertin dê pêkbên û dê çawa bin, dizane rolê serokê herêma Kurdistanê di wan gohertinan de dê çibe."

Rênas Cano got: "Ev serdana Barzanî dê roleke baş bilîze, Barzanî wisa kiriye ku Urdin piştevanîyê li xebat û hêza gelê kurd bike, ez pêşbînî dikim û eger sê welat serxwebûna Kurdistanê nas bikin yek ji wan jî dê Urdin be û dê pêşeng jî be."

BasNews

Mesrûr Barzanî bi nûnerê taybet yê Trump re hevdîtin kir

Şewirmendê Encumena Asayîşa Kurdistanê Mesrûr Barzanî bi nûnerê serokê Amerîka di hevpeymanîya navdewletî ya şerê DAIŞê de hevdîtin kir. Mesrûr Barzanî, ku ev çend roj in li Waşingtonê ye, piştî ku bi çend rayedarên pilebilind yê rêveberîya Trump re hevdîtin kir, îro jî bi nûnerê taybet yê serokê Amerîka di şerê

DAIŞê de Brett McGurk re hevdîtin kir.

Li gorî agahiyên BasNewsê, di wê hevdîtinê de her du alîyan behsa şerê DAIŞê û pêwendiyên Herêma Kurdistanê û Amerîka kirin. Serokê Dîwana Serokatiya Herêma Kurdistanê Fuad Husên û nûnera Hikûmeta Kurdistanê li Waşingtonê Beyan Samî Ebdulrehman jî di wan hevdîtinan de bi Mesrûr Barzanî re ne.

BasNews

Herêma Kurdistanê tenê dê pirs referandom û serxwebûnê bi Bexdayê re gotûbêj bike

Endamenekî Parlamentoya Iraqê ragehand ku, berî niha gelek danûstand di navbera Herêma Kurdistanê û Iraqê de dihat kirin, lê Herêma Kurdistanê niha tenê ji bo pirs referandomê û serxwebûna Kurdistanê amade ye li ser maseya danûstandinan rune. Endamê Parlamentoya Iraqê Xoşewî Xelîl ji BasNewsê re ragehand, berî niha Herêma Kurdistanê û Bexda gelek danûstandin li ser pirsên darayî û firoştina petrolê kiribûn, lê Bexda panabendî pê nekiribû, di encam de Herêma Kurdistanê rastî kirîzeke darayî jî bibû.

Wî parlamentoyî da zanîn ku, niha Kurdistan di qonaxê din de ye û tenê wê li ser pirs referandom û serxwebûna Kurdistanê li gel Iraqê danûstandinan bike. Îro Şemiyê 20.05.2017 di dema bixakspartina Newşêrwan Mistefa li Silêmaniyê Serokê Hevpeymanîya Niştîmanî Emar Hekîm ragehand ku, pêwîste pirsgrêkên di navbera Herêma Kurdistanê û Baxda bi danûstandinan werin çareser kirin. Xoşewî Xelîl amaje bi wê yekê jî kir ku, navmala Şîe hemû ne yeke dengîn, ewên bi ser Nûrî Malikî de giringiyê bi gotinên Hekîm nadin, lewma wê yekê dibije.

BasNews

Li Enqerê operasyona dijî DAIŞê; 2 kes hatin kuştin

Li Enqerê navçeya Etimesgutê di operasyona ku hêzên ewlekariya tirk pêk anîn de, 2 endamên DAIŞê yê ku dixwastin çalakî li bajêr pêk bînin û planên wê yekê dikirin, hatin kuştin. Li gorî agahiyên

hatin vergirtin, hêzên ewlekariya Enqerê di encama xebatên îstixbaratî de, operasyon li navçeya Etimesgutê ya Enqera paytexta Tirkîyê pêk anîn. Hat ragihandin ku di operasyonê de 2 kesên ku endamên DAIŞê hatin hesibandin û plan dikirin ku çalakî li bajêr pêk bînin ji aliyê polis ve hatine kuştin. Parêzgerê Enqerê Ercan Topaca eşkere kir ku agahiyên di derbarê kesên ku hatin kuştin de hêj zela nebûne û nasnameyên wan jî hîn nizanin û got: "Hin çek hene, hevalên me bo teqez bikin û tespît kirinê dest bi xebatan kirine û ragihandine ku hin bombe jî hatine dîtin. Em texmîn dikin ku ev kes di wan rojên pêş me de dixwastin çalakî pêk bînin. Bombe û çekên giran hatin girtin."

BasNews

Dawiya vê salê dewleta Kurdî tê damezrandin û diçe ser nexşeya cîhanê

Malpera "Pravda. Ru", derbarê serxwebûna Kurdistanê gotarek ji nivîskarê Rûsî Dimîtrî Nîrîsîsov bi navê "Kurdistan doza ku, ji xwe dewletê re amade dike" belav dike. Di gotarê de behsa wê yekê tê kirin ku, di dawiya vê sale 2017 wê dewleteke nû li ser nexşeya cîhanê were diyarkirin, da zanîn ku, ew referandoma ku, biryare di peyîza bê de were encamdan wê dewletê pêkbîne.

Li gor nerîna nivîskar doza Kurdî di vê dema dawiyê de bala hemû medyaya cîhanê kişandiye, ev yeke piştî wê yekê hat ku, dema Kurdan li Sûriyê û Iraqê bi piştgiriya Amerîkayê şerê DAIŞê kinin, bi wê yekê hemû cîhanê naskir ku, erdê Kurdan yê ku, hejmara wan zêdeyî 40 milyon ne di nav çar welatan de li Sûriyê, Tirkîyê, Iraq û Îranê de hatine belavkirin.

Di gotarê de nivîskar wiha jî dibêje: Ji mêj de Kurd çaverêya dewleta xwe dikin, lê heta niha nekarîn wê xewna xwe cîbcîbikin û hemû hawildanên wan jî bi tûndî ji aliyê desthilatdariya wan welatan ve dihat bînpêkirin lewma doza

Kurdî li dirêjahiya salan weke bombeyekê di bin aşî û aramiya rojhilata navîn de çandî ma.

Herwiha nivîskarê gotarê dibêje ku, derfeta pêkanîna dewleta Kurdî di destpêka şerê Amerîkayê li dijî Iraqê demê Sedam Hisên de diyar kir, dema Kurdan li gel Amerîka beşdarî wî şerî bûn di beramber de mafê xwe di destûra Iraqê de tesbît kirin, yek ji wan mafan jî

encamdana referandomê bo serxwebûnê, ya ku, biryare di peyîza bê de were pêkanîn.

Li gor nerîna nivîskarî ku, piştî ragehandina dewleta Kurdî wê rewş aloz bibe ew yeke li wê yekê veqerand ku, ew welatên cîran û pêwendîya xwe bi doza Kurdan re heye weke Iraq, Iranî Tirkîyê û Sûriyê qebûlnakîna dewleteke Kurdî hebe.

BasNews

Trump li Siûdiyê peyameke tund arasteyî Îranê dike

Wek yekem serdana xwe bo derveyî welat piştî wergirtina posta Serokatiya Amerîka, Donald Trump îro

gihêşt Erebistana Siûdiyê û gotarekê derbarê Îslamê de jî pêşkêş dike.

Serokê Amerîka Donald Trump ligel

Xanima Yekem ya Amerîka Melania Trump, Keça wî ya mezin Ivanka Trump, Mezin Şewirmend û zavayê xwe Jared Kushner îro gihêşt Riyazê paytexta Siûdiyê û bi germî pêşwazî lê hate kirin.

Trump vajî serokên berê yê Amerîkayê, ku di yekem serdanên xwe yê bo derveyî welat de, serdana welatên cîran dikirin, lê Trump serdana Siûdiyê kir û dosyayên navçe guftûgo dike.

Şahê Siûdiyê Şah Selman kurê Ebdilezîz ku berê li Waşingtonê serdana Donald Trump kiribû û daxwaza hevpeşîyeke nû di navbera Amerîka û wî welatê Îslamî de kiribû. Îro Siûdiye di lûtkeyekê de mêvandariya Trump dike. Li gor zanyariyên şarezayê pêwendiyên derve Philip Gordon, Trump di serdana xwe de peyameke gelekî tund arasteyî Îranê dike.

kurdistan24.net

Hevdîtinên Serok Barzanî di çarçoveya Korbenda Aboriya Cîhanî li Deryaya Mirî Urdin

Roja şemî 20.05.2017 birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê beşdariya yekem roja Korbenda Aboriya Cîhanî li Deryaya Mirî Urdin kir. Li vê korbendê da hejmarekî zêdeyê kesayetiyên siyasî û aboriya cîhanê û berpirsên welatan beşdar bûn. Her li çarçoveya korbendê da Serokê Herêma Kurdistanê li gel Dr Fuad Mehsum Serok Komarê Iraqê civiya. Li hevdîtinê de şerê terorîstên Da'îş li Musil û navçeyên dinê Iraqê û qonaxa piştî Da'îş û babeta koçberan û her wiha peywendiyên di navbera Hewlêr û Bexda hate nixandîn.

Piştî vê hevdîtinê û çarçoveya korbendê de Serok Barzanî li gel Borge Brende Wezîrê Derveyê Norwecê civiya. Li vê civînê de peywendiyên di navbera Herêma Kurdistan û Norwecê hate nixandîn û her wiha ronahî xistin li ser pêşveçûnên dawî ya şerê dijî terorîstan û qonaxa piştî Da'îş li Iraq û her wiha rewşa koçber û penabêran. Li beşekî dinê vê hevdîtinê de Serok Barzanî spasî Hikûmeta Norwecê kir ku hevkarîya serbazî û mirovî li şerê dijî Da'îş da pêşkêşî gelê Kurdistanê kiriye. Rewşa siyasiya navçeyê û Sûriye mijareke dinê vê hevdîtinê bû.

Li dirêjahiya hevdîtinên li çarçoveya korbendê da Serok Barzanî li gel Klaus Schwab Serokê Korbenda Aboriya Cîhanî civiya. Li hevdîtinê de Serokê Korbenda Aboriya Cîhanî xweşhaliya xwe bi beşdarbûna Serok Barzanî li korbendê de derbîrî û her wiha li gotarek da pêzanînên xwe ji bo helwesta xelkê Kurdistanê ya li hewandin û pêşwazîkirina li koçber û penabêran de hebû û rola Pêşmerge jî li têkşikandina terorîstan de bilind nixand û tekez li wê yekê kir ku Pêşmerge bi çek û îmkaniyatên sînordar karî xweragir bê û li şûna cîhanê şerê terorê bike û li vê şerê da jî serket. Her wiha xweşhaliya xwe jî bi pêşveçûna peywendiyên di navbera Herêma Kurdistan û Korbenda Aboriya Cîhanî ya li çend salên derbasbûyî û heta niha de derbîrî. Her li vê civînê de Serok Barzanî bi kurtî di derbarê şerê terorîstên Da'îş û serkeftinên Pêşmerge û babeta koçberan û her wiha gefên qonaxa piştî Da'îş xisterû.

Piştî vê hevdîtinê û li heman rojê da Serok Barzanî li gel Bert Koenders Wezîrê Derveyê Holanda civiya. Li civînê de Wezîrê Derveyê Holanda xweşhaliya xwe bi geşbûna peywendiyên di navbera welatê xwe û Herêma Kurdistanê nîşan da û eve jî ragihand ku Holanda pabendî geşkirina peywendiyane li gel Herêma Kurdistanê bi taybet li warên uze(enerji) û çandin û avê de. Li beranber da Serok Barzanî pêşwaziyê li berev pêşveçûna peywendiyên Herêma Kurdistan û Holanda kir û hêvî xwest ew peywendî li warên enerjî û çandinê zêdetir pêşbikevê.

Her li vê hevdîtinê de rewşa siyasiya Herêma Kurdistanê û qeyrana koçber û penabêran û şerê Da'îşê nixandîn û Serok Barzanî wê yekê dîpat kir ku şikesta serbaziya Da'îş li Musil ne bi wateya dawî hatina hizra terorê ye û pêwîste bi hewleke hemû aliyên cîhanê sedemên serhildan û geşbûna terorê bê dayîn.

Her li çarçoveya korbendê da Serok Barzanî li gel hejmarek ji endamên xortên rêxistina cîhanî Global Shapers civiya ku rêxistineke cîhaniye ji xortên seranserê cîhanê pêkhatiye. Ev şanda rêxistina cîhanî Global Shapers mebesta wan bû ku di derbarê rewşa Kurdistanê û serbixweyî û referandûmê de nêrîna Serok Barzanî li nêzîk ve bizanin û Serok Barzanî jî bi kurtî behsa dîroka gelê Kurdistanê li gel dewleta Iraqê û pêşelbûna şeraket û wan êşan xisterû ku ji aliyê hikûmetên Iraqê da li ser gelê Kurdistanê da hatiye. Serok Barzanî li dirêjahiya axaftina xwe de sedemên wê bi hûrî behs kir ku hana gelê Kurdistanê daye biryar li serbixweyî û referandûmê de bidin. **BasNews**

Divê Kurd qedera xwe nedin destê dîrokê!

Di Rojhilata Naverast de siyaset û hewlên parastina berjewendiyên netewî; mîna ewrên biharê ne. Di bin rojek germ û azmanekî vekirîde, ji nîşka ve perçên ewrên reş li xwe kom dibim û li hev digerin. Digihên hev û mezin dibin, azman tarî dibe û dibe şîrqa ewran, brûst vedidin. Di vir de yên ku fêrisên siyasetê bin, rê ji xwe re vedikin ku di bin tava teyrok û boranan de perîşan nebin.

Di demek wilo de kes qedera xwe teslîmî „bayê felekê, an jî dîrokê nake. Kurdan berî bi sedsalî, carek qedera xwe teslîmî dîrokê kirin û dîrokê biryara sedsalî „perçekirin û parvekirina Kurdistan û netewa Kurd, nîrên koletiyê" da.

Carek din nabe ku Kurd qedera xwe teslîmî şensê xwe bikin. Divê bi zanefî û b çalakî qedera çarenûsa xwe teslîmî çerxa dîrokê nekin. Divê ew fêrisê dîroknivîsek nû, çarenûsek nû û serkevtî bin ji bona pêşeroja netewa xwe bin.

Serkonsolosê Elmanya yê Hevlêr Marc Eichhorn, di hevdîtinê de destê xwe datîne ser vê rastiyê û dibêje:

„Divê em, berî bi sedsalî (li Kurdistan) çî qewimîye ji bir nekin. Berî bi sedsalî bê ku ji kurdan bêt pirsîn, axa kurdan hat dabeşkirin. Ji ber vê jî tiştên ku di dîrokê de li henber kurdan hatîle kirin pir giran e. Divê tiştên ku bi serê kurdan hatiye bidawî bê. Em baş dizanin ku Kurd şer naxwazin. Ji ber vê jî divê em piştgirîya wan bikin"

Di hundirê vê sedsala borî de çî qewimî ye ku Serkonsolosê Elmanya yê Hevlêr Marc Eichhorn dibêje; „Divê em, berî bi sedsalî li Kurdistan çî qewimîye ji bir nekin"(!)

Dabeşkirina Kurdistan;

Netewa Kurd, Ji bona bidestxistina mafê çarenûsa xwe bi dehan serhildan; raserî koçberî, surgûn, înkâr, qirkirin, enfal, çekên kîmyewî bûne. Raserî pîlanên ji holê rakirinê, zîndan û asîmo-

Seyhmus Ozzengin

lasyonê bûne. Ev yek bi yek ceribanên ku bi netewên dagirker re Kurd nikarin jiyanek xweş û hevbeş bi asayî bimeşînin. Yên ku tenê karesata wan jenosîd be, nikare jiyanek hevpar bimeşîne. Ev rastîya dîroka sedsalî a Kurdistan e...

Li ser mijarê nerînên raya giştî zelal dibin:

Di van rojên borî de; Şewirmendê encûmena asayîşa herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî, bi heyetek bilind re serdana USA kir. Bi Encûmena Asayîşa Netewî yê Qesra Spî Herbert McMaster û bi Şewirmendê Serokê Amerîka Jared Kushner re hevdîtinên girîng pêkanîn. Di virde piştî dan û stendinan; Şewirmendê encûmena asayîşa herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî di daxuyanîyek çapemeniyê de got; "Herêma Kurdistanê dê wek hevpeymenê giring ê Amerîkayê bimîne."(!)

Di eynî daxuyanîyê de, Encûmena Asayîşa Netewî yê Qesra Spî Herbert McMaster jî got; "Peywendiyên me yên bihêz li gel Kurdan heye û em dixwazin bihêztir bikin."

Ji hêla din de jî şewirmendê serokê

Amerîka Jared Kushner, di van hevdîtinên bi heyeta Başûrê Kurdistanê re eşkere kir ku;

„Gelê Kurdistanê û rêveberiya wê pêwîste bizanebin ku xwedî dostên başin li Qesra Spî ya Amerîkayê."(!)

Di heman demê de ji Avustralya jî mesajek erênî hat. Li ser pîrsa referandûmê û mijara serxwebûnê anîn ziman ku; „em mafê çarenivîsê û pîrsa referandûmê wek mafêke rewşa yê gelê Kurd dizanin û rêz li îrade û biryarên gelê Kurd re digrin."

Sê dewletên gire gir yên cîhanê, USA. Îngiltere û Elmanya ji bona ewlekarî û parastina bidestxistinên Kurd, Kurdistan û axa azad, biryara; „piştgirîya pirbêçekkirina arteşek netewî û modern" dane. Di vî warî de jî hewlên avakirina arteşa Kurdistan a netewî tên avêtin.

Li gor van agahîyan çî asteng li pêşîya gavên serxwebûnê hene?

Bi raya min astenga herî mezin Kurd bi xwe ne. Ji ber berjewendiyên hizbî û têkilîyên bi dewletên dagirker re ruhekî biqirêj derdikeve pêşberî me.

Berî bi mehekê biryara damezirandina „heyetek netewî" ji bona hemû hêzên netewî hat dan ku, li herêmê, biçin Bexda û ji bona „referandûm û serxwebûnê" têkilîyan bimeşînin. Lê heta niha hinek rêxistin û partiyên Kurdistan, hin nerînên xwe li ser „referandûm û serxwebûnê a Kurdistan" û hin jî nûnerên xwe eşkere nekirine. Heta ji wan tê ji bona vê gava pîroz dibin asteng û bipaş de dixin. Dibin sebebê bipaşde xistina biryaran.

XWe davêjin piştî berjewendî û nakokîyên hizbî û helwesta xwe a "partî û alî ne li gel serxwebûna Kurdistanê, li gel Iraq a yekgirtî" jî bi rewşek veşartî diparêzin. Divê kurd van rêxistinan nas bikin û bîrê eşkere kirin ku kî dibe sebebê bipaşde xistina vê biryara dîrokî!

17.05.2017

Dayikên Şemiyê: Destên me li ser qirika we ye!

Dayikên Şemiyê di çalakiya xwe ya vê hefteyê de aqûbeta Enter Ozdemir û Bapîr Çitak pirsîn û çalakî kirin diyarî ji bo Hediye Çoşkûn a ku dema aqûbeta kurê xwe pirs dikir, jiyana xwe ji dest da.

Dayikên Şemiyê, li Qada Galatasarayê cara 634'emîn bêyî rêhevala xwe Hediye Çoşkûn daxwaza dadê dubare kirin. Di çalakiya vê hefteyê ya bêyî Hediye Çoşkûn dayîka Abdurrahman Çoşkûn (21) ê di sala 1995'an de li Kerborana Mêrdînê piştî hat binçavkirin hat windakirin ht pêkanîn praêzvanên mafê mirovan amadebûn.

Di çalakiyê de bal hat kişandin ser têkoşîna Dayîka Şemiyê Hediye Çoşkûn a roja Pêncşema bihûrî jiyana xwe ji dest da û aqûbeta Bapîr Çitak û Enter Ozdemir hat pirsîn.

'EM GELEK DAYIKÊN ZAROKÊN WAN TUNE NE NAS DIKIN'

Dayika Mûrat Yıldız ê di Çileyê 1995'an de hat binçavkirin û hat windakirin Hanîfe Yıldız, Hediye Çoşkûn bibîranî û got ew ê nebêjin "Bixartirê te." Dayik Yıldız, bertek nîşanî ji nedîtî ve hatine rayedaran a daxwazên wan û wiha got: "Parberîna me çiya kirin rê û hêsiyên çavên me robar gur kirin. Lê rayedarekê dengê me ne bihîst. Dibêjin em ê demokrasîyê bînin. Hûnê bi TOMA'yan demokrasîyê bînin. Em gelek dayikan nas dikin zarokên wan tune ne û gelek zarokan nas dikin dayikên wan tune ne."

'KESÊN BEHSA DEMOKRASİYÊ DIKIN BILA BERÊ XWE BIDIN GALATASARAYÊ'

Hevjîna Fehmî Tosun ê di 19'ê cotmeha 1995'an de li ber deriyê mala xwe ji aliyê polîsên sîvil ve hat revandin Hamin tosun da zanîn ku dayîka Hediye Êşa zarokê xwe dijiya û wiha pêde çû: "Her hefte bi lingan dihat vir. Êşa zarokan dayîk dizanin. Em bi salane li vir diaxivin. Kesên li ser rê de çîroknê me ji ber kirine. Êdî bese wê çend dayîk çav vekirî biçin. Kesên behsa demokrasîyê dikin bila berê xwe bidin Qada Galatasarayê."

Daxuyaniya hefteyê parazvana mafên mirovan Aylin Hacıoglu xwend. Hacıoglu, diyar kir ku 634 hefteye ser wînda û kujeran tê pêçandin û kujer nayên darizandin. Hacıoglu, anî ziman ku lêgerîn û hesabpîrsîna wan wê bidome û wiha got: "634 hefteye çalakiya malbatên ku zarokên wan bi zorê ji ber deriyên malê hatin revandin û hatin windakirin, tî asteng kirin. Bang û daxwazên malbatan nayê bihîstin. Lêgerîna malbatan nayê dîtin. Kesên hatin binçavkirin wan bê nasname û bê goristan dihelîn û dixwazin ji hiş û hafizeya civakê wînda bikin. Ji bo em ji bir nekin û nedin ji bir kirin 634 hefteye em çalakiyên xwe bi biryar berde-

wam dikin. 634 hefteye em li dijî siyaseta înkâr û bişaftinê di ber xwe didin. Em dixwazin hesap bê pirsîn û berpirsiyar bîrê darizandin. Lêgerîna malbata Enter Ozdemir û Bapîr Çitak ê 23 sal berê hat windakirin, didome. Em wan ji bir nakin.

Bavê 2 zarokan ê 46 salî Enter Ozdemir û Bapîr Çitak li

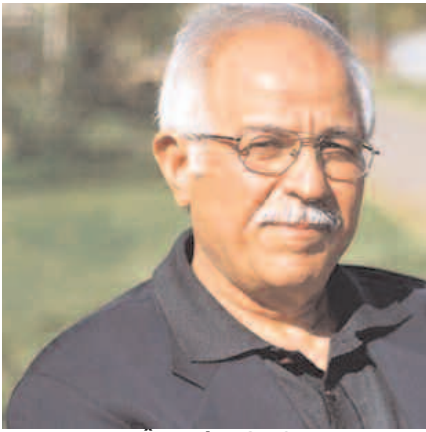
gundê Kazan ê Navçeya Çelê ya Cölemêrgê hatin windakirin. Leşkeran di şevê gulana 1994'an de gunde wan dorpêç kirin û tevî çerdevanan li malan lêgerîn kirin. Bi saetan li ser gund gule reşandin. Di gulebaranê de ji malbata Akar zarokê 10 salî hat kuştin. Leşker di saetên şevê de bi ser mala Enter Ozdemir û Bapîr Çitak de girt û ew binçav kirin.

Ozdemir û Çitak piştî hatin binçavkirin û venegeriyar malê. Piştê malbatan cenazeyên Çitak û Ozdemir bi awayekî dest û piyên wan girêdayî li tenîştê çemekî dîtin. Çitak û Ozdemir li pey panzêre hatibûn kaşkirin û piştî êşkenceyê bi guleyan hatibûn kuştin. Keyayê Gund Î.K li Fermandariya Cendirmeyan a Çelê geriya û xwest dozger bê cihê bûyerê lêkolîn bike. Lê leşkeran got "Em ji ber ewlehiye nikarin bîrê" Piştê ji muxtar xwestin ku cenazeyan bînin çelê. Piştî ku cenaze birin Çelê li ser rê leşkerên Tûgaya Bolu rêya wan girtin. Her çend malbatan got "Fermandariya Cendirmeyan a Çelê û Dozger xwest em cenazeyan bînin Çelê" jî dîsa leşkeran destûr neda.

Leşkeran gefa "Biçin li gund defin bikin an em wê we tevan bikujin" li wan xwarin. Piştê cenazeyên Ozdemir û Çitak li gund hatin definkirin.

Hacıoglu, anî ziman hêj nehatiye qebûlkirî ku Enter Ozdemir û Bapîr Çitak di bin çavan de hatine kuştin û xwestin êdî edalet cihê xwe bibîne û hesab ji berpirsiyariyan bipirsin. Dîsa xwest dosyaya Enter Ozdemir û Bapîr Çitak ji nuve bê vekirin êdî bîrê cezakirin. Herî dawî ji Enter Ozdemir û Bapîr Çitak edalet cih bigire. **anfakurdi.com**

“Pêvajoya Çareseriyê”, Hikûmet û PKKê...

İbrahim GUÇLU

(ibrahimguclu21@gmail.com)

*Ji bona ku ev mijara bê fahm kirin: Divê ku di du mijarana de tespîten bingehî bîn kirin.

Mijara yekemîn, nasname û qereker û mîsyona PKKê terfî kirine. Mijara duyemîn jî, naveroka “pêvajoya çareseriyê” çî bû, terefan (hikûmet û PKKê), ji “pêvajoya çareseriyê” çî dipan, an jî dixwest ku çî bi dest bixin?

PKKê: Li Tirkiyeyê û li Bakûrê Kurdistanê di şertên gelek taybet de ku Tevgera Milî ya Bakûrê Kurdistanê, armanca xwe serxwebûna Kurdistanê û dewletavakirina mîletê kurd diyar kiribû; qerekerêke kîtlawî qezenç kiribû, partî û rêxistinên gelek xurt ava bibûn û ev tevgera milî hûnandibû; partî û rêxistinên Kurdistanê li bajarên cûda gelek bi xurtî xwe rêxistinî kiribûn: Ji aliyê dewleta Kemalîst de bi mîsyoneke taybet û qirêj û xeter, li hemberî tevgera milî ya Kurdistanê, wek dezgeheke operasyonel hat ava kirin.

Mîsyona PKKê ew bû:

1-Pêşîya tevgera milî ya Kurdistanê tasfiye bike, heger nikaribe tevgera milî tasfiye jî bike, pêşîya tevgera milî bigre.

2-Pêşîya serxwebûn û azadiya mîletê kurd, dewletbûna Kurdistanê bigre. An jî tevgera milî ya Kurdistanê ji xeta dewletbûnê dûr bixe.

3-Partî û rêxistinên Kurdistanê tasfiye bike. 4-Hêzên bingehî yên civakî û milî yên tevgera milî tasfiye bike.

PKKê ji serî de bi ev mîsyona xwe li Bakûrê Kurdistanê tevgeriya.

PKKê piştî salên 80yî jî bi heman-mîsyonê dema ku rejîma baasî (Iraq û Sûriye) û îslamî (Îran) re ket nav pêwendiyên stratejîk, bi vê mîsyonê tevgeriya. Loma jî di vê qonaxê de li dijî dewletbûna mîletê kurd derdikeve. Ji bona ku li hemû parçeyan Kurdistanê li ser navê kolonyalîstan bibe desthilatdar, dixwaze hemû partî û rêxistin û dezgehên milî yên Kurdistanê tasfiye bike.

Şerê PKKê Her Dem li Her Parçayên Kurdistanê Li Dijî Berjewendiya Mîletê Kurd e.

Loma jî dema ku li kiryarên PKKê binêrin, ev mîsyona PKKê divê nayê bîra kirin.

PKKê bi vê mîsyonê jî li “pêvajoya çareseriyê” mêze kir. Ji bona PKKê berjewendiyê mîletê kurd hîç girîng nebû.

“Pêvajoya Çareseriyê”, ji bona ku kurd mafên xwe yên milî û kollektîf qezenç bike dest pê nekir. PKKê ji bona berjewendiya xwe, hikûmetê jî ji bona berjewendiya xwe ji vê pêvajoyê re gotibûn “erê”. PKKê tu wext jî, wek hikûmetê bawer kiribû, hesabê çek berdanê nedikir. Lewra bêçek PKKê nabe. Ji aliyê din de biryara PKKê ne di destê PKKê de ye û PKKê “xistineke azad nîn e.. PKKê bi îradeya dewletên dagirker biryar bigre.

Lê dema ku PKKê ji vê pêvajoyê re got “erê”, dihat zanîn ku PKKê dev ji çek bernade. Ev mijara min di dehan nivîsê xwe de û di bernamêyên telewîzyonan de jî anîbû ser zimên.

Gelo weê demê PKKê çima got erê?

Ji aliyekî şiklî be jî dixwest ku daxwaza Ocalan pêk bîne. Lewra Ocalan digot ku dema şerê çekdarî derbasbûye û divê PKK dest û dev ji çek berde.

Pirsa girîngtir jî, daxwaza Îran û Sûriyeyê û mitefîqên wan jî ew bû, ku PKKê bi vê taktîkê li Sûriyeyê cîwar bibe. Pêşîya mixelefeta Rojavayê Kurdistanê bigre, zêdetir xizmetî rejîma baasê li Sûriyeyê bike.

Hesabê hikûmetê çî bû?

Lobiye PKKê hikûmet qana kiribûn ku dema Ocalan bixwaze:

1-Dikare PKKê bê çek bike.

2-Li Rojavayê Kurdistanê bi riya Ocalan bandor û kontrola xwe pêk bîne.

3-Li Başûrê Kurdistanê bi riya Ocalan û PKKê bandor çêke; Başûrê Kurdistanê jî bigre bin kontrola xwe.

4-Armanca ku Kemalîstan ku bi PKKê ava kiribûn; di şertên nû de wek hikûmeta AK Partiyê vê armancê kurdan birêvebibe.

5-Tevgera milî ya kurd a ji derveyî PKKê dîsa nebe aktoreke xuyayî.

Hikûmetê piştî demekê fahm kir ku ew stratejiya pêk nayê. Bi Ocalan jî ev ramancên wan nare serî.

Di vê momentê de dîsa di navbeyana PKKê û hikûmetê de şer dest pê kir.

Wek min rêzên jorî jî diyar kir, hîç demekê ji kar û xebatên PKKê li berjewendiya mîletê kurd nebûye, her demê kurdan ji xebatên PKKê zerar dîtiye. Dema pêvajoya çareseriyê jî dest pê kir jî ez di baweriyê de mu berjewendiya mîletê kurd tê de tune ye.

Helbet piştî ku dîsa şer jî dest pê kir jî ne li berjewendiya mîletê kurd bû, li dijî berjewendiya mîletê kurd bû.

PKKê di “pêvajoya çareseriyê de” li ser gelê kurd desthilatdarî û zilma xwe xurtîr kir. Her dereke tişî çek û bombayan kir. Bû sedem ku bi sedan xortên kurdan bîn kûştin. Tevgera Bakûrê Kurdistanê ya milî û partiyên Kurdistanê di şertên şer de dîsa qibleya xwe wenda kirin. Helwesteke rast nikarî nîşan bidin. Gel guh neda siyaseta û guh da şer û çekan.

Di tevgera milî ya kurd û rêxistinên Kurdistanê de terefîrîyekê teng û fanatîk dest pê kir. Li hemberî PKKê rêxistinên Kurdistanê helwestek nîşan nedan. Vê yekê jî xizmetî PKKê kir û rêxistinên Kurdistanê jî pêş nexist.

Ev şera diwartir bû. PKKê li Kurdistanê dest bi şerê Xendeka kir. Ew şera şerekî wekaletê bû û ji aliyê Îran û hevalbendên wê de hatibû xwestin û pêş xistin. Ev şera raste rast li dijî mîletê kurd bû û tu berjewendiyê mîletê kurd di vî şerî de tune bû.

Bi taybetî jî şerê xendeka, li bajar û bajarokên ku PKK/HDP desthilatdarê herêmî û şeradarî di destê wan de bû, domand..

Ew şera bû sedem ku bi hezaran xort bîn kûştin. Beşekî bajarê Diyarbakîrê Sûr, Farqîn, Niseybin, Cizîrê û Silopî texrîp bibe û bê hilweşandin. Bi sed hezaran kurd û malbat ji bajarê xwe derkevin.

Encama şerê exndekan aboriya

Kurdistanê têk çû. Morala gel şikest. Hêviya gel ji bona pêşerojê nema.

Lewra şerekî bê armanc û tarî bû.

*Heta ku PKKê tasfiye nebe û nekokiye dewletên dagirker û kolonyalîst ji holê ranebin; Tevgera Milî ya Bakûrê Kurdistanê, partî û rêxistinên Bakûrê Kurdistanê xurt nebin û di nav gel de xwediyê giraniyekê û gotinê nebin, ev şera PKKê yê li dijî berjewendiya mîletê kurd û dewletbûna mîletê kurd nayê sekinandin.

Sedema din ya girîngtir jî dema ku mîletê me hemû mafên xwe yên milî yên kollektîf, desthilatdarî, serwerî qezenç, neke ew şera nasekine. Her demê dewletên kolonyalîst ji bona ku berjewendiya xwe pêk bînin; dê PKKê li hemberî hev û li hemberî mîletê kurd bi kar bînin.

Dewleta Tirk, piştî salên 1974an PKKê li dijî tevger û rêxistinên Bakûrê Kurdistanê bi kar anî.

Di sala 1984an de dewleta kolonyalîst ya Sûriyeyê, ji bona berjewendiya xwe; ji bona mijara ava Firatê û Hatayê û Birayên Misilman xwest ku PKKê dest bi şerê çekdarî bike.

Îranê xwest ku PKKê li dijî Tevgera milî û rêxistinên Rojhilata Kurdistanê şer bike. Bi wan rêxistin ava kir.

Li Rojavayê Kurdistanê bi baasê ve dîktatorîyeke totalîter ava kiriye. Ji bona pêşîya tevgera û rêxistinên Kurdistanê bigre, ji her dewletekê re taşeronî dike.

Şerê PKKê li Başûrê Kurdistanê li hemberî mîletê kurd û serxwebûna Kurdistanê dom dike. Daxuyaniya PKKê ya dawî ku ji aliyê Riza Altûn de hatiye diyar kirin, gelek vekirî ye.

*Bi awayê berê “pêvajoyeke çareseriyê” dest pê nake. Diyar e ku hikûmet PKKê careke din mixatap napejirîne.. Hikûmetê dîzane ku bi destê Ocalan nikare li ser PKKê planên xwe bidomîne. Lewra hikûmetê fahm kir ku PKKê rêxistinên Ocalan nîn e, rêxistina dewletan e. Heta ku dewlet naxwazin PKKê dev ji çekan bernade. Heta dema dewlet bixwazin jî dîsa PKKê dev ji çek bernade. Divê aparata PKKê wek baas a Iraqê bê parçe kirin û şikandin. Lewra PKKê bê çek nabe. PKKê bê çek nikare li ser siyaseta milî ya Kurdistanê desthilatdar, bandorwan be.

Hikûmet bi Dewleta Federe ya Kurdistanê re dixwaze ku pêwendiyên xwe ya starejîk bidomîne. Dixwaze ku li hemû beşên Kurdistanê jî, konseptî Serok Mesûd Barzanî xurtîr bibe û desthilatdar bibe.

Di dema “pêvajoya çareseriyê” de jî, bi PKKê re dest pêkirina pêvajoyê şaş bû. Lewra PKKê ne temsîlkarê mîletê kurd bû. Ev nedihat wê wateyê ku “pêvajoya çareseriyê” dê bibe sedem ku mîletê kurd dê hemû mafên xwe yên milî qezenç bike. Armanc ew bû PKKê dest ji çek berde.

Di vê merheleyê de jî divê ji bona ku mîletê kurd hemû mafên xwe yên milî qezenç bike, divê projeyek û pêvajoyeke nû dest pê bike. Mixatabê vê pêvajoyê jî divê PKKê nebe. Mîletê kurd û berpirsiyarên mîletê kurd yên siyasî û civakî bin.

Divê ku hikûmet ji projeya dewletek nû ya federal re amade be. Ji bona vê makezagoneke ku bi du terefan (kurdan û tirkan) amade bibe re, bibêje erê.

Amed, 19. 05. 2017

Ji Evîna Rojên Kevin 110

Çûna Hotêla Baron li Helebê

Konê Reş

Ji mêj ve min divîbû herim Hotêla Baron ya navdar li Helebê. Ewa ku her dem têkoşerên azadiya Kurdistanê, di sala 1926/1927'an de lê dibûn mêvan û bidim ser şopa Mîr Celadet Bedirxan û hevalên wî dema ku haziriya damezirandina (Komeleya Xoybûnê)dikirin.

Hotêla Baron; ji hotêlên herî kevnar û navdare li Sûriyê û Helebê. Ev hotêl di sala 1909'an de hatiye vekirin, di sala 1911'an de qata duyemîn di ser re hatiye bilindkirin. Xwediyên wê du birayên Ermenî, ji malbata Mezlûmyan in. Kolana ku hotêl li ser hatiye avakirin, di sala 1946'an de bi rengekî fermî navê wê bûye kolana Baron. Berê, bi navê kolana Goro dihat naskirin. Gotina Baron bi zimanê Ermenî bi wateya (Birêz e).

Hotêl wek dîdevanekê ye ji dîroka Ewropîyan re ya ku bi Rojhilata Navîn û Sûriyê ve girêdayî ye. Ji ber ku gelek kesayetiyên navdar ji qiralan, serokkomaran, wezîran, nivîskaran, zanyaran li vê hotêlê bûne mêvan û problemên xwe tê de gengeşe kirine wek: Qral Feysel, qralê Swêdê, Şahê Îranê, Laurence Ereban, Charles De Gaulle, Cemal Abdullnasir, Hebib Bûrqbê, Kemal Atatürk, Mîr Celadet Bedirxan û hevalên xwe dema ku wan û Ermenîyan bingehê komeleya Xoybûnê datanîn û her wiha gelek kesayetiyên din.

Li hotêlê ez çav bi xwediyê wê (Armên Mezlûmyan) ketim, yê ku navê wî li ser navê bapîrê wî Armênê mezin, damezrênerê hotêlê hatiye danîn. Min xwe pê da naskirin ku ez nivîskarekî Kurd im, li dor malbata Bedirxaniyan û rola hotêla Baron di girêdana pêwendiyên Kurd û Ermenan de dixepêrim. Wî, qehweyek ji min re xwest û ev diyalog di nav me de çêbû. Min jê re got:

- Ji sala 1926/1927'an û pê de hotêla we (Baron) li Helebê xweş pir û bêhinvadan bû ji endamên ku komeleya Xoybûnê re, ew ku di 5ê çêriya pêşî de sala 1927an de li Libnanê bajarê Bhemdûnê hatiye damezirandin.

Di wê salê de, Mîr Celadet Bedirxan, Memdûh Selîm Beg û gelek rewşenbîr û axayên Kurdan yên ku ji Cizîrê, Efrînê û Kobanî dihatin li hotêla we bi Ermeniyên partiya Taşnaq re dicivîyan û kar û barê xwe û damezirandina avakirina komeleya Xoybûnê dikirin û tê re derbasî Beyrûtê dibûn. Gelo ti pêzanînên te li ser vê yekê hene?

- Matmayî û bi tirs li min guhdarî kir û got:

- Ez nizamim. Belê min ji bavê xwe bihîstîye ku gelek ji rewşenbîr û axayên Kurdan li hotêla me bûne mêvan. Bapîrê min ne di partiya Taşnaq de bû. Tu ji kû zanî?!

Min lêvegerand:

- Ez dîroknivîs im. Eger ne endamê wê partiyê be, dêmek ew mêldarê wê bû û ji ber vê yekê navê bapîrê te jî li Turkiyê qedexa bûbû?

- Na, ne bapîrê min û ne bavê min ne hevalên partiya Taşnaq bûn. Navê bapîrê min hat qedexekirin ji ber ku ew hevalê tevgera Erebi bû di Sûriyê de.?!

Piştî ku min qehweya xwe vexwar, wî hotêl jî şanî min da û têra xwe ji min re behsa dîroka hotêlê û navdariya wê kir.

Min jê re got:Ez ê herim.

Wî got:Bela em hev bibînin.

Min got:Ser çava..

Масрур Барзани: Референдум о независимости пройдет и в Киркуке

Глава Совета Безопасности Иракского Курдистана Масрур Барзани 16 мая заявил, что референдум о независимости Курдистана будет проведен до конца этого года и будет включать население многоэтнической и богатой нефтью провинции Киркук.

"Мы намерены провести этот референдум до конца этого года", - сказал Барзани во время семинара в "Heritage Foundation" в Вашингтоне.

Глава курдских сил безопасности сказал, что референдум направлен на то, чтобы показать волю народа Курдистана, но голосование не будет использоваться в качестве рычага для какой-либо политической партии Курдистана.

"Это очень серьезный вопрос, это не [повод для] пропаганды", - сказал он.

По словам Барзани, только "изначальные жители" Киркука имеют право решать вопрос о будущем своего города.

"Для участия в референдуме будут привлечены люди, которые являются коренными жителями этой провинции. Мы не можем дать людям извне принимать решения от имени Киркука", - сказал Барзани.

Хотя провинция Киркук находится под юрисдикцией центрального иракского правительства, ею управляет Региональное правительство Курдистана (КРГ). В 70-е годы иракский баасистский режим стремился изменить демографию провинции с помощью депортации коренного населения курдов, туркмен и христиан, и замены их арабами, а также с помощью перекраивания границ провинции. "Мы твердо убеждены, что население и процент курдского народа будут очень очевидными, и [составят] более 70 процентов", - сказал Барзани.

Курдский лидер обвинил иракское правительство в уклонении от выполнения условий статьи 140 конституции Ирака, которая разрешила бы проблему города.

"Таким образом, есть причина, по которой это не реализовано. Если есть желание, есть и способ. К сожалению, в Ираке прошло много-много лет с тех пор, как конституция была ратифицирована, но до сих пор она не была реализована", - сказал он.

"Именно пешмерга действительно защитили Киркук и не позволили Киркуку быть захваченным ИГИЛ [Исламским государством] (ИГ) так, как Мосул был захвачен ИГИЛ. Поэтому мы верим, что идентичность Киркука очень ясна", - добавил он.

Барзани подчеркнул, что еще есть время для дискуссий с Багдадом о будущем Киркука, но в конечном счете нужно уважать его жителей.

"Мы также надеемся, что мы сможем достичь с Багдадом взаимопонимания, но, что более важно, с жителями Киркука, чтобы принять решение о судьбе провинции", - сказал он.

kurdistan.ru

Силы РYD не дали похоронить тело члена ДПКС

Вооруженные силы, связанные с правящей в Сирийском Курдистане "Партией Демократического Союза" (PYD), не позволили похоронить в Африне тело члена оппозиционной партии и убрали флаг Курдистана с его гроба.

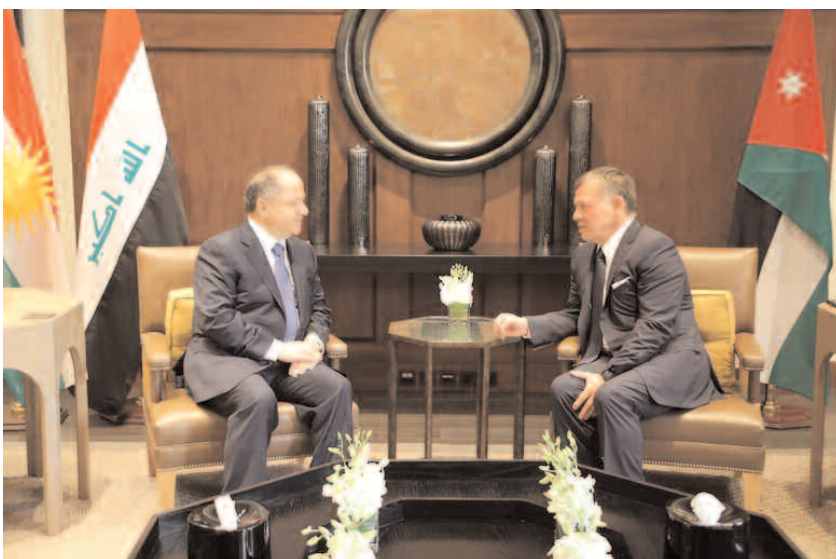
Низал Абдулла, член "Демократической партии Курдистана Сирии" (ДПКС) погиб в результате дорожно-транспортного происшествия в Ливане.

Лидер ДПКС Абдулрахман Апо осудил PYD за "террор и угрозы" в адрес родственников покойного. Он заявил, что PYD "является доверенным лицом РПК (турецкой "Рабочей партии Курдистана"), которая теряет свою легитимность день ото дня".

Апо также обвинил PYD в "углубляющемся враждебном поведении" в отношении людей из всех слоев общества: "За всю нашу историю борьбы мы никогда не были свидетелями такого безрассудного и неэтичного поведения".

kurdistan.ru

Депутат: Король Абдалла принял Барзани в качестве главы государства

Король Иордании Абдалла II приветствовал президента Иракского Курдистана Масуда Барзани как президента страны благодаря репутации Барзани, считает депутат Ашвак Джаф, подчеркивающий, что флаг Курдистана был установлен рядом с иорданским и иракским во время встречи двух официальных лиц.

Депутат уверен, что это знак "большого политического признания курдов".

"Политический и дипломатический потенциал такой фигуры, как Барзани, которого считают посланником мира в регионе, уже давно осознал король Иор-

дании". Депутат также полагал, что это признание также связано с осуществлением надежд Иордании на силы пешмерга, которые противостоят угрозе распространения "Исламского государства" на Иорданию и весь мир.

Иордания - одна из стран, которые имеют прочные отношения с Иракским Курдистаном, и она поддержит его независимость, считает курдский представитель в парламенте Ирака и член парламентского комитета по внешним связям, Ренас Джано.

"Иордания является мощной

страной в регионе, роль которой не меньше, чем у любых других региональных держав, таких как Саудовская Аравия, Иран, Турция. Но она играет свою роль спокойно", сказал Джано в интервью "BasNews".

Депутат напомнил, что Курдистан имеет прочные и длительные отношения с Иорданией, и президент Курдистана Масуд Барзани сыграл важную роль в их установлении. Иордания понимает роль Барзани в изменениях в регионе и то, как Барзани был принят в Иордании во время его последнего визита в страну, свидетельствует о высоком уважении властей Иордании к Курдистану.

По мнению Джано, визит Масуда Барзани в Иорданию принесет положительные результаты, и Иордания будет одной из стран, которые поддержат независимость Иракского Курдистана.

Барзани отправился в Иорданию в четверг, 18 мая, для участия во Всемирном экономическом форуме по Ближнему Востоку и Северной Африке. Для обсуждения ряда важных вопросов он встретился с королем Абдаллой II.

kurdistan.ru

Езиды призывают пешмерга полностью освободить Синджар

Езидский культурно-социальный центр Лашиш в среду опубликовал заявление об отказе езидов участвовать в региональных конфликтах, и содержащее призыв к пешмерга освободить южные районы Синджара, которые все еще удерживаются боевиками "Исламского государства".

Заявление также обращается с призывом к шиитским ополченцам "Хашд аш-Шааби" воздерживаться от наступления на ИГ на юге Синджара, оставив задачу освобождать эти районы силам пешмерга и Синджара.

"То, что происходит в Южном Синджаре, - это не локальная битва или простой конфликт по обычным районам, а скорее сложная региональная битва, за которой стоят региональные задачи, имеющие свои повестки дня и интересы", - говорится в заявлении.

"Присутствие нескольких наземных сил в регионе Синджар отсрочит возвращение наших людей в их

районы, а это может означать отказ им в праве вернуться на многие годы или навсегда, пото-

ми игроками", говорится в заявлении.

В заявлении также содержит-

му что региональный конфликт стал ясен, и никто не может больше скрывать свои задачи и цели". "Силы пешмерга должны ускорить освобождение деревень и общин езидов на юге Синджара, и удержать земли, чтобы защитить езидов от потенциальных проблем, которые могут возникнуть в результате конфликта между региональ-

ся требование к властям Курдистана позаботиться о сохранении массовых захоронений езидов, и обнаружением тех, которые могут существовать в южных районах Синджара, что послужит большой поддержкой делу признания геноцида езидов, совершенного "Исламским государством" в августе 2014 года.

kurdistan.ru

Между Курдистаном и Турцией откроется новый пограничный переход

Региональное правительство Курдистана (КРГ) работает над созданием инфраструктуры нового пограничного перехода, соединяющего район Мергасор с Шамзинаном в соседней Турции.

Как сообщил в четверг "BasNews" мэр Мергасора Гафур

Ахмед, проект соответствует соглашению, подписанному Эрбилем и Анкарой в 2014 году, и будет способствовать укреплению связей двух сторон.

Он пояснил, что финансовые трудности, вызванные главным образом войной с "Исламским

государством" (ИГ), затянули продолжение работ над проектами соглашения. Однако, по словам чиновника, инфраструктура на турецкой стороне уже готова, и КРГ работает над проектом на территории Иракского Курдистана.

kurdistan.ru

Барзани обсудит вопрос референдума с лидерами арабских стран в Аммане

Президент Иракского Курдистана Масуд Барзани обсудит намерение Курдистана провести референдум о независимости с арабскими лидерами в кулуарах Всемирного экономического форума в Иордании.

В четверг Барзани прибыл в Иорданию для участия во Всемирном экономическом форуме по Ближнему Востоку и Северной Африке, который пройдет с 19 по 21 мая в партнерстве с Фондом развития короля Абдаллы II, и для встречи с королем Абдаллой.

Али Хусейн, член совета лидеров "Демократической партии Курдистана" (ДПК), заявил, что Барзани воспользуется этим официальным случаем, чтобы проинформировать арабских лидеров о намерении Курдистана провести референдум о независимости от Ирака в этом году.

Экономическое положение региона Курдистан и Ирака, влияние событий в Ближневосточном регионе на экономическую инфраструктуру Ирака и Курдистана, борьба с терроризмом и победы сил пешмерга, - вот перечень главных тем, которые Барзани намерен обсудить на форуме.

kurdistan.ru

Пентагон пообещал Турции помощь в борьбе с "Рабочей партией Курдистана"

Министр обороны США Джеймс Мэттис и министр обороны Турции Фикри Ышик во вторник обсудили в Вашингтоне ситуацию на Ближнем Востоке и вопросы борьбы с терроризмом, сообщает пресс-служба Пентагона.

"Лидеры были едины относительно обеспокоенности по поводу "Рабочей партии Курдистана" (РПК), которую США считают иностранной террористической организацией, организовавшей убийства невинных мирных граждан Турции и турецких солдат. Министр (Мэттис — ред.) еще раз выразил поддержку Турции в борьбе с РПК и подтвердил планы по расширению сотрудничества в борьбе с РПК вместе с Турцией", — говорится в сообщении.

Также отмечается, что стороны обсудили кризис в Сирии и договорились "продолжить сотрудничать, чтобы положить конец насилию и способствовать облегчению человеческих страданий".

Мэттис и Ышик высказались за "мир и стабильность" в Сирии и Ираке.

Группировка "Исламское государство"*, против которой США и Турция ведут борьбу в рамках единой

коалиции, в пресс-релизе Пентагона не упоминается.

США оказывают военную поддержку сирийским курдам в борьбе с ИГ*. При этом Турция считает YPG (отряды народной самообороны сирийских курдов) и PYD (сирийская партия "Демократический союз"), связанными с РПК.

kurdistan.ru

В Иране новый "старый" президент

Президент Ирана Хасан Роухани переизбран на второй срок. Об этом заявил министр внутренних дел Абдольреза Рахмани Фазли. Он сообщил, что Роухани после обработки почти всех бюллетеней набирает

57% голосов, а это значит, что второго тура выборов не будет. Главному сопернику действующего прези-

дента, бывшему генпрокурору Эбрахиму Раиси свое предпочтение отдали 38% иранцев. Оставшиеся пять процентов приходятся на двух других кандидатов. Явка на выборах составила 70%.

Жители Тегерана, которые поддерживают Роухани, рассчитывают, что Иран будет укреплять связи с Западом и что в стране продолжатся экономические реформы.

"Я думаю, что вся политическая система нашей страны хотела победы Роухани, потому что тогда сохранится нынешняя миролюбивая атмосфера, учитывая, что Хасану Роухани противостоит Дональд Трамп. Если бы результаты выборов были другими, история развивалась бы иначе".

Роухани выступает за отказ от политики изоляционизма. Одним из его главных достижений на посту президента считается подписание ядерных соглашений, после чего с Ирана была снята большая часть санкций.

kurdistan.ru

Курдские бойцы ведут бои на подступах к городу Ракка, где находится форпост ИГ

Отряды вооруженной коалиции "Силы демократической Сирии" (СДС) подошли к окраинам города Ракка (520 км от Дамаска). Как сообщило во вторник агентство Firat, курдские ополченцы и воины арабских племен, входящие в СДС, находятся сейчас в 4 км к северу и в 2 км к востоку от этого провинциального центра на реке Евфрат, который служит главным форпостом террористической группировки "Исламское государство" (ИГ, запрещена в РФ) в Сирии.

По информации Firat, за прошедшие 48 часов силы СДС освободили от банд ИГ 18 селений и 44 фермы. При этом они потеряли убитыми четырех бойцов. В рядах ИГ ликвидированы десятки наемников.

Для выхода мирного населения из окруженных районов Ракки создан безопасный коридор. Им воспользовались свыше 4 тыс. жителей, преимущественно женщины и дети. Все они переправлены в лагерь, созданный для беженцев

в городе Айн-Иса.

Представитель СДС Талаль Силло признал, что наступление на западном участке фронта - со стороны освобожденный 10 мая Табки и Евфратской ГЭС - идет медленнее, чем планировалось. Там отряды СДС находятся на расстоянии 23 км от Ракки. "Мы проведем перегруппировку сил с тем, чтобы атаковать Ракку сразу с трех сторон - севера, запада и востока - одновременно", - указал Силло.

СДС оказывают поддержку BBC международной коалиции под эгидой США и переброшенные из соседнего Ирака подразделения американского спецназа.

МИД Сирии решительно осудил во вторник удары BBC коалиции в провинциях Ракка и Дейр-эз-Зор, в результате которых погибли десятки мирных жителей. В Дамаске назвали агрессией военные действия коалиции, не согласованные с сирийским правительством.

kurdistan.ru

Президент и премьер Курдистана выразили соболезнование в связи со смертью лидера "Горран"

В пятницу 19 мая президент Иракского Курдистана Масуд Барзани выразил свое соболезнование в связи с кончиной главы партии "Движение за перемены" ("Горран"), Науширвана Мустафы.

В своем послании Барзани выразил соболезнование членам семьи Мустафы, членам партии и их сторонникам.

"Пусть его душа покоится с миром", - написал Барзани в своем послании.

В тот же день премьер-министр Регионального правительства Курдистана (КРГ) Нечирван Барзани направил свои соболезнования семье Мустафы и партии "Горран", выразив надежду, что ее члены и сторонники продолжают борьбу за общие цели курдского народа.

Мустафа умер в пятницу утром в возрасте 73 лет от рака почки. Он умер всего через неделю после почти девятимесячного лечения в Великобритании.

kurdistan.ru

Пешмерга будут противостоять продвижению "Хашд аш-Шааби"

Если шиитские военизированные формирования "Хашд аш-Шааби" продолжат свое присутствие и продвижение в курдских спорных районах провинции Ниневия, власти Курдистана усилят дислокацию своих войск на этих территориях. В среду, в интервью "BasNews" об этом сообщил Шахаван Абдулла, курдский член комиссии по вопросам безопасности и обороны парламента Ирака. По его словам, если "Хашд

аш-Шааби" продолжат продвижение вглубь курдских районов, "мы также будем действовать в одностороннем порядке и силы пешмерга двинутся для освобождения сообществ, находящихся под контролем Исламского государства [на спорных территориях]". Как отметил Абдулла, вопрос передвижений "Хашд аш-Шааби" на курдских территориях стал критическим.

По словам депутата, после того, как в Багдаде была высказана озабоченность курдов по поводу этого вопроса, президент Курдистана Масуд Барзани сообщил, что премьер-министр Ирака Хейдар аль-Абади заверил, что передвижения шиитских ополченцев не являются "враждебными". После этого сообщения шиитские войска остановились и не вошли в курдские деревни и центр района Кайраван провинции Ниневия. По словам Абдуллы, силы "Хашд аш-Шааби" не должны были быть частью процесса освобождения нескольких районов, таких как Гэр Узер, Тал Банат и Тал Касаб, однако они вошли в эти районы. Формирования "Хашд аш-Шааби" должны выйти из всех районов с курдским большинством и быть замененными силами пешмерга, поскольку их присутствие не отвечает интересам жителей в этих районах, подчеркнул Абдулла.

kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 12 (386) 22-28 Май 2016 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Президенты Ирака и Курдистана обсудили отношения Багдада и Эрбиля

Президент Иракского Курдистана Масуд Барзани и президент Ирака Фуад Масум встретились в субботу в столице Иордании, Аммане, и обсудили двусторонние отношения между Багдадом и Эрбилем.

На встрече в кулуарах Всемирного экономического форума по Ближнему Востоку и Северной Африке, организованной Иорданией, президенты обсудили отношения между правительствами Иракского Курдистана и Ирака, а также региональные политические и военные вопросы. 18 мая Барзани прибыл в Иорданию для участия во Всемирном экономическом форуме. В четверг он встретился с королем Иордании Абдаллой II для обсуждения ряда вопросов.

kurdistan.ru

Силы "Хашд аш-Шааби" создают угрозу безопасности Синджара

Большое количество шиитских ополченцев "Хашд аш-Шааби", развернутых в езидском районе Синджар на севере Ирака, по мнению езидских чиновников, представляют потенциальную угрозу для местных жителей.

Мэр Синджара Махма Халиль сказал в интервью "Bas-News", что "в окрестностях Синджара дислоцировано большое количество сил "Хашд аш-Шааби", которые в будущем будут представлять угрозу для стабильности района, поскольку они создадут напряжение, если они откажутся уйти".

Чиновник призвал к выводу сил ополчения, объяснив, что количество развернутых в этом районе сил значительно больше, чем заявлено. Представитель езидов также уверен, что между силами "Хашд аш-

Шааби" и партизанами турецкой "Рабочей партии Курдистана" (РПК), также дислоцированными в районе, существуют хорошие отношения, и они могут сотрудничать друг с другом, нанося ущерб администрации.

В среду езидский культурно-

социальный центр Лашиш заявил об отказе езидов от участия в региональных конфликтах, и призвал курдские силы пешмерга полностью освободить южные районы в Синджаре от контроля "Исламского государства".

kurdistan.ru

Силы пешмерга отразили атаку ИГ в Туз Хурмату

Рано утром в четверг войска пешмерга предотвратили нападение боевиков "Исламского государства" (ИГ) в районе Туз Хурмату иракской провинции Салахаддин.

Ахмад Шейх Лангари, курдский чиновник из Туз Хурмату, сообщил, что около 3 часов ночи боевики ИС атаковали войска пешмерга на фронте в южном районе Хурмату, Зарги, в результате чего погибли и получили ранения несколько членов пешмерга.

В ходе контратаки курдских сил были убиты десятки боевиков.

Ранее 7 мая несколько боевиков ИГ, в том числе террористы-смертники, атаковали базу "Кайван" - самую крупную военную базу в провинции Киркук, расположенную на дороге Киркук-Дибис. Силы пешмерга отразили наступление, убив всех боевиков. Однако один из нападавших взорвал себя, убив двух солдат пешмерга и ранив еще двоих.

kurdistan.ru

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Президент Барзани посетил раненых пешмерга в больницах Аммана

Президент Иракского Курдистана Масуд Барзани в четверг посетил группу раненых членов сил пешмерга, проходящих лечение в госпитале Аммана в Иордании.

Члены пешмерга, которых сегодня навестил Барзани, получили ранения во время турецких авиаударов по окрестностям Синджара 25 апреля 2017 года. Сегодня Барзани прибыл в Иорданию для участия во

Всемирном экономическом форуме по Ближнему Востоку и Северной Африке, который пройдет с 19 по 21 мая.

kurdistan.ru

Масрур Барзани обсуждает вопрос поддержки пешмерга в Пентагоне

Глава Совета Безопасности Иракского Курдистана Масрур Барзани в пятницу встретился с высокопоставленными чиновниками Государственного департамента и министерства обороны США,

чтобы обсудить ряд вопросов, в том числе дальнейшую поддержку курдских сил пешмерга. На своей официальной странице в "Твиттере" Масрур Барзани сообщил, что он встретился с помощником министра обороны по вопросам междуна-

родной безопасности Кеннетом Хендельманом, чтобы обсудить "военную и финансовую поддержку США для пешмерга". Ранее Барзани также встретился со специальным посланником президента США в коалиции, противостоящей "Исламскому государству" (ИГ), обсудив "кампанию против ИГИЛ [ИГ] следующего этапа", потребности пешмерга и переговоры Эрбиля и Багдада о формировании будущих связей. Высокопоставленная курдская делегация, в состав которой также входит Фуад Хусейн, глава администрации президента Курдистана, в ходе визита в США также встретила с халдейскими общинными лидерами из Мичигана и представителями христиан из Канады и Вашингтона.

kurdistan.ru

"Сирия: все по плану?"

Уважаемые читатели, предлагаем вашему вниманию запись программы "ТВ Центр" - "Право голоса" от 17 мая на тему: ""Сирия: всё по плану?".

В Женеве проходят очередные переговоры по Сирии. Среди целого ряда вопросов обсуждается российский план по созданию зон безопасности на территории арабской республики. Эту инициативу Россия предлагала ещё в Астане. Чем могут закончиться переговоры? Может ли российский план привести к стабилизации ситуации в Сирии?

В числе других экспертов в обсуждении принял участие канди-

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:

Ramiz Qərib,

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500